

Rechtskrondig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke Zondag

Abonnementsprijs: 400 fr. per jaar.

Postcheckrekening Nr 3185.22

Beheer en Redactie: Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

REINAERT ALS PLEITER IN EIGEN ZAAK(*)

Zodra rechtsgeleerden rijk geschakeerd over de hiërarchische geledingen van advocatuur, van rechterlijke macht en van burgerlijke magistratuur, het feit dat een hunner een halve eeuw geleden «meester» werd, plechtig en met luister herdenken, zal niemand er aanstoot aan nemen indien het thema der feestrede zou luiden: de advocatuur in heden of in verleden. Een dergelijk thema zou zeer wel een persoonlijke hulde kunnen worden voor de man in het goud, die op dit uur en in deze omgeving zó midden in veler hart en waardering staat.

Het onderwerp, alhoewel spelend in het verleden, zelfs in de landouwen die ons vandaag verenigd zien, zal nochtans geheel anders luiden: Reinaert als pleiter in eigen zaak. Wie het dierenepos kent begrijpt onmiddellijk dat de keuze enige verontschuldiging vereist tegenover iemand die, anders dan Reinaert, toog en bef met ere droeg. Het lijdt immers geen twijfel dat de wijze waarop de vos zijn zaak bepleit bij een heden-daagse tuchtraad, spijs alle vernuft en scherpzinnigheid, met geen mogelijkheid genade zou vinden. De overtuiging, dat een zó langdurige rechtspraktijk, uitgeoefend met zoveel waardigheid en met zoveel begrip voor al wat menselijk is, de Lokerense confrater voor wat humor heet openstelde, nam de laatste aarzeling iets te zeggen over Reinaerts pleitersbedrijvigheid weg. Mr Van Winckel moge dan ook met de hem eigen blijmoedigheid de keuze van het onderwerp door het naaldooch van de humor bezien.

In het vermaarde dierenepos neemt de advocatuur een voorname plaats in. We denken aan Pancer, vooral aan Grimbeert, de onervarde strijder voor het recht zonder aanzien des persoons. Beiden vertegenwoordigen de advocaat als «de erbij geroepene». Maar wie de advocatuur in de Reinaert boeit zal niet mogen en niet willen voorbijgaan aan Isingrijn, Cortois en Cantecleer, die immers als pleiters in eigen zaak feitelijk hetzelfde doen als de pleitbezorger in de zaak van een ander.

Ook Reinaert zelf behoort tot het specimen der pleiters in eigen zaak. Hij vooral verdient onze aandacht. Het is nochtans gewenst enkele gebeurtenissen, die zich in het epos vóór de zelfverdediging afspelen, in het kort weer te geven. Ze werpen ook licht op de houding

van sommige dieren, die de lezer van het epos ten dele bereids eerder als voorsprekers ontmoette.

Na de plechtigheid van Coppe's begrafenis heropent koning Nobel de gerechtszitting (v. 466 vgl.). Reinaert moet gedagvaard worden. Bruun (v. 476-997) en Ti-beert (v. 1006-1323), die de beide eerste dagvaardingen uitbrachten, doen met Reinaert trieste ervaringen op, die het strafregister van de gedaagde alleen maar vergroten. Geen van beiden heeft de vos weten te bewegen om naar de zitting te komen. De gebetenheid van de dieren groeit met de dag. Volgens de regels van het spel moest een beklaagde minstens driemaal gedagvaard worden (v. 1023). Hierover was men het reeds eerder eens geworden, maar de jongste misdragingen van Reinaert waren van die aard, dat men aarzelde bij de vraag, of een derde oproeping onder deze omstandigheden nog wel noodzakelijk was. Nu grijpt Grimbeert, de onverdroten strijder voor het recht, weer in. Hij vreest dat geldende voorschriften in gevaar komen. Het zou strijden met zijn rechtsgevoel indien deze derde oproeping achterwege bleef. Andermaal neemt hij het voor zijn oom op. Voor de das is recht nu eenmaal recht! Hoezeer de vos de schijn tegen zich moge hebben, ook hem behoort men recht te laten weder-varen (v. 1355):

Doe sprac Grimbeert die das
Die reynaerts broeder sone was
Ghi heeren ghi hebt meneghen raet
Al ware mijn oom noch also quaet
Salmen vry recht voert draghen
Men salne drie waeruen daghen
Alsomen doet eenen vryen man
Ende en comt hi niet dan
So es hi sculdich alre dinc
Daer hi af voer den coninc
Van deseh heeren es beclagheth.

Op de vraag, wie na al het gebeurde nog de moed bezit zich voor de derde keer naar Reinaert te begeven, komt van Grimbeert prompt het aanbod zelf te gaan. Door zijn pleiten voor de derde dagvaarding en zijn bereidverklaring zelf Reinaert te dagen komt Grimbeert nog weer eens duidelijk uit de verf als degene voor wie het recht een ernstige zaak is. Hij bepraat zijn oom om te verschijnen, waarbij hij hem nogal straf aanpakt (v. 1377):

(*) Deze rede werd door Prof. B. H. D. Hermesdorf uitgesproken ter gelegenheid van de viering van het gouden beroepsjubileum van Mr J. Van Winckel der balie van Dendermonde.

Vermerrendi maerghin den dach
 So zorghic dat hu ne mach
 Nogheene ghenade me gheschien.

Hij verheelt zijn oom niet, dat men zijn kasteel in geval van wegblijven zal bestormen — een gebruikelijke straf voor wie het gerecht versmaadt of anderen «laghen» legt — en dat galg en rad, dus de doodstraf, hem wachten.

Reinaert, schijnbaar onder de indruk van Grimbeerts woorden, biecht zijn neef, meer vrij- dan rouwmoedig, op hetgeen hij misdreef. Nochtans wil hij niet alleen voor het gerecht verschijnen, want daar «es vp mi verbolghen al» (v. 1397). Hij acht het veiliger indien Grimbeert met hem «te hove vare» (v. 1401). Er is dan althans iemand aanwezig op wie hij in geval van nood kan rekenen, bovendien iemand waarvan ook Reinaert weet dat hij zich tegen alle onrecht verzet. In zijn biecht bekent de vos de misdaden met de boden Bruun (v. 1463) en Tibeert (v. 1465) als slachtoffers. Ook zijn vergriep tegenover Cantecleer geeft hij toe (v. 1468 vlg.). Hij erkent zelfs onjuist te hebben gehandeld met betrekking tot koning Nobel en diens vrouw (v. 1473), waarover het epos elders niet eens spreekt. Reinaert vervolgt: (v. 1478):

Oec hebbic dat segghic di
 Grimbeert mee liede bedroghen
 Dan ic di soude ghesegghen moghen.

Tenslotte komt hij tot de klacht van Isingrijn v. 1481 vlg.). Hij verhaalt hoe hij de wolf een poets bakte door hem in Elmare aan het klokkezeil te binden, zodat de klok begon te luiden, hetgeen de wolf een bloedige «crune» bezorgde van de kant der toegelopen bevolking, die meende dat de baarljke duivel het zeil hanteerde. Verder vertelt hij Isingrijn op het ijs te hebben leren vissen. Ook hiervan was de wolf de dupe geworden omdat hij tengevolge van de gladheid van het ijs — ze hadden in verboden water vis gevangen — niet bijtijds kon vluchten (v. 1505). Hij geeft toe Isingrijn erin te hebben laten lopen bij de vleesdiefstal ten huize van de paap (v. 1508 vlg.), doch hij zegt er niet bij dat hij zelf met de grootste buit was gaan strijken. Wel verklapt hij, dat hij — Isingrijn had zich inmiddels in de «spijker» van de pastoor aan het vlees te goed gedaan — een kapuin van de pastorale tafel weggraaide (v. 1531 vlg.). Hij veroorzaakte hierdoor een zodanige opschudding, dat iedereen kwam toesenellen met het gevolg dat de wolf, die zich zo dik had gevreten dat hij door het gat van de «spijker» niet meer naar buiten kon, een gevoelig pak slaag opliep. De dorpskinderen bonden Isingrijn een steen om de hals en hitsten hem de honden achterna. Reinaert erkent ten aanzien van de wolf heel veel misdreven te hebben, maar dit alles valt in het niet bij zijn wandaden tegenover de wolvin, Hersinde. Spijtig erkent hij (v. 1653):

God die moet mi vergheven
 Haer dedic dat mi lieuer ware bleuen
 Te doene dant es ghedaen.

Grimbeert, achterdochtig geworden, maant zijn oom aan «ombedeckt» te spreken. Pertinent wil hij weten wat Reinaert ermede bedoelt indien hij zegt: «Jc hebbe ieghen sijn wijf mesdaen» (v. 1661). De vos antwoordt met de tegenvraag, of het wel hoofs geweest ware zó ronduit te zeggen dat hij zijn tante beslapen had? Het zou Grimbeert immers, zo meent de huichelaar, als maag verdrieten «eeneghe dorperheit» van Reinaert te moeten vernemen!

De biecht — een wonderlijk mengsel van waarheid en leugen, van rouwmoedigheid en veinzerij — is hiermede ten einde. De biechtvader dient zijn biechteling 40 slagen met een «rijs» toe en geeft hem goede raad voor het verdere leven. Onder ede laat hij Reinaert beloven zich voortaan van roof en diefstal te onthouden (v. 1686). Grimbeert vertrouwt zijn oom niet, te minder omdat deze onderweg naar de gerechtszitting kans ziet bij de schuur van de priorij van de zwarte nonnen nog een paar vette jonge hoenders te verschalken (v. 1692 vlg.).

Na dit alles verwachten we niet dat Grimbeert straks nog als taalman zal optreden: hij weet nu te veel van de wandaden van zijn cliënt. Bovendien zou het biechtgeheim hem in de weg staan. Reinaert zal zich derhalve zelf verdedigen.

Tot zover voorshands de feiten. Enkele andere gebeurtenissen zullen we in het pleidooi van de beklaagde hebben in te lassen.

Hoe hebben we nu de vos als pleiter-in-eigen-zaak te zien? Hij steekt kop en schouder uit boven de andere voorsprekers, maar voor hem staat dan ook alles op het spel.

Eigenlijk laat Reinaert aan zijn pleidooi een inleiding voorafgaan. Deze laatste, hoe handig ook opgezet, leidt niet tot het gewenste gevolg, het pleidooi daarentegen wel: Reinaert herwint de gunst van de koning, zijn tegenstrevers worden vernederd en gestraft. Met zijn inleiding tracht hij zijn gehoor te overrompelen. Onmiddellijk neemt hij de houdink aan van de «oneuruaerde» (v. 1760). Driest zegt hij tot de das: «ledet ons die heochste strate». Als ware hij de eigen zoon van Nobel «in also bouden ghebare» en als hadde hij niets op zijn kerfstok gaat hij voor de koning staan. Hij begroet Nobel die nooit trouwer «knecht» dan Reinaert had. De aanwezigen, meent hij, zouden niets liever willen dan hem 's konings hulde ontnemen. Reinaert heeft onbeperkt vertrouwen in de wijsheid van de koning. De lezer waant zich hier in een moderne pleitzaal. De vos spreekt de hoop uit dat de beraamde hulde-roof niet zal slagen (v. 1781):

Maer neen ghi niet god moete hu lonen
 Het ne betaemt niet der cronèn
 Datsi den scalken ende den fellen
 Te lichte ghelouen datsi vertellen.

Gunstig was de indruk dezer inleidende boutade op de koning allesbehalve (v. 1796 vlg.). Nobel heeft zich als voorzitter van het gerecht voorgenomen de teugels strak in de hand te houden en indien Cantecleer zonder het woord gevraagd te hebben even een jammerklacht uit over zijn leed en verlies, krijgt hij van Nobel te horen: «Hout huwen mont heere canticleer nu laet mi spreken» (v. 1808-1809). Met de mishandelingen van zijn boden Bruun en Tibeert voor ogen wantrouwt hij de genegenheid die «heere dief reynaert» — wat een sarcasme! — hem als koning toedraagt.

Inziende dat zijn inleiding een andere tournure moet nemen (v. 1821 vlg.), kleineert hij zijn aandeel in hetgeen de beide boden overkomen is. Hij schuift zelfs elke schuld van zich af. Teneinde de koning langs een andere weg in het gevlj te komen, erkent hij diens hoge gezagsrecht (v. 1833 vlg.). Nobel is voor hem de gebieder, die ook Reinaert kan «vromen ende scaden», zeiden of braden, hangen of «blonden» (v. 1842):

Ghi zijt groet ende ic ben cranc
 Mine hulp es cleene ende duwe groet
 Bi gode al slouchdi mi doot
 Dat ware eene crancke wrake.

Op het juiste ogenblik breekt de schrijver hier de inleiding van Reinaerts verdediging af. Ze zou vermoeiend worden. Allerlei dieren opperen nu hun klachten (x. 1847 vlg.). Waarin deze bestaan, verneemt de lezer niet, uiteraard wel de beklaagde. Ook de beschuldigingen van Isingrijn, Pancer en Cantecleer, de lezer reeds bekend, zullen gevolgd zijn. De beklaagde toch dient te weten wat hem tenlaste gelegd wordt. De schrijver beperkt zich tot het vermelden der klachten. Weergave van haar inhoud zou voor de lezer, althans ten dele, eenodeloze herhaling vormen. Hij maakt de lezer evenmin deelgenoot van de toelichtende pleidooien der klagers. Hij verzekert alleen dat het in de zitting levendig toeging (v. 1868) :

Nv ghinct ghindre vp een playdieren
Nye hoerde man van dieren
So scone tale

De « beste redenen » (v. 1875) flitsen over en weer. De klagers bewijzen hun tenlasteleggingen met « orconden » (getuigen). Of Reinaert zich tegen de geuite beschuldigingen verdedigde, kan men slechts gissen. In elk geval bewaart de schrijver hierover het stilzwijgen. Om de spanning ten top te voeren verschuift hij het eigenlijke pleidooi van de vos naar het einde, zelfs tot na het vonnis. Het wordt het laatste woord van de beklaagde, of beter : van de veroordeelde. Het kan ook zijn dat hij gerecht en lezer schrander genoeg acht om in te zien, dat weerlegging van de feiten een onbegonnen werk was. Ieder verwacht een veroordeling. Straks zullen we dan ook zien, dat Reinaert zijn pro domo over een boeg gooit die met het tenlastegelegde niets uitstaande heeft. Des te schrijnender wordt de sneer aan het adres van de middeleeuwse rechtspraak, die het, ondanks het schuldig over Reinaert, toch nog klaarspeelt de pleiter-in-eigen-zaak vrijuit te laten gaan.

Hervatten we draad van het epos. De koning « dreef die hoeghe baroene te vonnesse » in de zaken tegen Reinaert. Ze staan er hopeloos voor en men brengt alvast de galg in gereedheid. De dichter laat zich ontvallen : « nu gaet reynaert al huten spele » (v. 1885). Het oordeel volgt. Grimbeert en de naaste magen nemen afscheid van de veroordeelde. In geuren en kleuren tekent het gedicht de tragicomedie (v. 1886 vlg.). De verwanten van de vos kunnen het niet verdragen het ultimatum supplicium van hun familielid voor eigen ogen te zien voltrekken. Zelfs Nobel begint alle goede voornemens ten spijt te aarzelen nu hij ziet dat zo menig « ionghelinc » met Grimbeert de gerechtsplaats verlaat. Reinaert kijkt toe hoe men de galg opricht. Hij spoort zelfs aan spoed te betrachten (v. 2052). Inmiddels overdenkt hij zijn laatste zet. Hij geeft de wens te kennen voor men hem ophangt « den volcke mine biechte (te) condon » (v. 2055). Koning Nobel geeft hem het laatste woord, zij het dan op een moment waarop het vonnis bereids gestreken is.

Dan volgt het in biechtvorm ingeklede pleidooi (v. 2065 vlg.). Het begint met een aanroeping van de « dominus », die hem moge bijstaan, en met de bekentenissen dat hij eigenlijk tegen alle ter zitting aanwezige dieren iets misdreef. Wanneer hij het verhaal van zijn jeugd laat voorafgaan, zal geen hedendaagse strafpleiter hem dit verbeteren. Hij vertelt hoe hij, nog « een houesch kint », met de misdaad kennis maakte. Aanvankelijk met de lammeren spelend gebeurde het op een dag dat hij een der dieren « verbeet ». Hij kreeg smaak in het bloed der dieren, doch ook in hun vlees. Hij werd steeds drierster en begeriger. Geiten, bokken, hoenders en ganzen kregen hun beurt.

Niets was voor hem veilig. Toen ontmoette hij in Basel (1) bij Dendermonde Isingrijn. Ze hadden hun « sibbe » geteld en daarbij was gebleken dat ze neef en oom waren (v. 2095 vgl.). Ze werden elkaars « ghesellen » in de misdaad. De vos betuigt zijn spijt over deze ontmoeting en de gesloten maatschaps-overeenkomst waarbij werd afgesproken dat Isingrijn « tgroete », hij zelf « dat cleene » zou stelen. De buit moest gemeen worden, maar Isingrijn hield zich niet aan de afspraak : het grootste gedeelte van de buit kwam altijd bij de wolf en diens gezin terecht. Na deze inleiding waarin Reinaert verzachtende omstandigheden aanvoert en al meteen tot het gemoed van zijn gehoor doordringt, speelt hij zijn spel bewust verder, recht op het doel af.

Het verdere pleidooi baseert hij op een koningsmoord en op een verborgen schat, beide puur verzonnen, maar zó opgediend dat koning Nobel onherroepelijk in de strikken loopt. Beide denkbeelden weet de vos zodanig met elkaar te verbinden, dat de koning tenslotte bezwijkt voor het ongemeen listige betoog van de pleiter.

Reinaert laat zich, schijnbaar voor evenveel doch in werkelijkheid weldoordacht, ontvallen, dat hij ergens een grote schat aan zilver en goud bezit (v. 2135). Hij meent de koning hiervan in kennis te moeten stellen vóór het ondergaan van de doodstraf. Voor zich zelf is hij benieuwd hoe Nobel op deze mededeling reageert. Dit valt tegen. De koning beperkt zich tot de vraag naar de herkomst van de schat. Reinaert geeft toe dat hij van diefstal afkomstig is. Hij waagt er deze bekentenis op, doch voegt er — nu Nobel zo onverwacht reageerde — tegelijk aan toe, dat het de koning het leven gekost zou hebben indien de schat niet gestolen ware. De gedachte van de koningsmoord raakt behalve Nobel uiteraard ook de koningin. Ze mengt zich in het gesprek en dringt erop aan dat Reinaert de volle waarheid zegt (v. 2151 vlg.). De schrijver nodigt de lezer uit goed te luisteren hoe de vos koning en koningin zal « verdoren », hoe hij het zelfs klaar speelt de vriendschap en hulde van Nobel te verwerven.

Reinaert ontvouwt de plannen van de koningsmoord. Hij verwacht er — en niet ten onrechte — alles van. Gevat richt hij het woord niet tot Nobel, doch tot de koningin (v. 2181). Het gaat de vos aan zijn hart, zo betoogt hij schijnheilig, dat zijn liefste « maghen » in de samenzwering betrokken zijn geweest. Uit vrees voor de helse straffen die de verzwijger van moordplannen wachten, moet hij nochtans spreken. De koning krijgt het benauwd en vraagt, of Reinaert inderdaad de waarheid spreekt. Reinaert antwoordt met de tegenvraag, of Nobel soms meent dat hij, de vos, een leugen op de lange reis naar het hiernamaals zou willen meenemen ? Overreed door de koningin gebiedt Nobel de dieren, die althans nog ten dele in vergadering bijeen zijn, stilte. Nu ziet Reinaert zijn kans « scone » (v. 2219).

Hij verhaalt hoe de samenzwering tot stand kwam. Even volleerd schurk als psycholoog ontziet hij hierbij niemand, ook zijn naaste familieleden niet. Zelfs spaart hij zijn eigen vader niet, evenmin zijn neef Grimbeert, die toch steeds voor hem in de bres stond. Op deze wijze wil hij vertrouwen wekken bij zijn gehoor. Punt van uitgang vormt het feit, dat zijn vader de schat van koning Ermerijc ontdekte (v. 2240 vlg.). Deze vondst steeg zijn vader naar het hoofd met het gevolg : geringschatting voor de overige dieren die tot

(1) Deze plaats moet — men wees ons in Lokeren hierop — wel het tegenwoordige Belsele zijn, niet Besèle zoals een commentator van de Reinaert meent.

dan toe zijn « ghenoten » waren. Tibeert stuurde hij naar de Ardennen om er contact op te nemen met Bruun, de beer. Hem moest de kater overhalen om naar Vlaanderen te komen indien hij er tenminste koning wilde worden. Bruun was hiervoor wel te vinden. « Int soete lant » van Waas hielden Bruun, Isingrijn, Grimbeert en Tibeert weldra met Reinaerts vader « paerlement ». Ze zwoeren de koning te zullen doden. Wilde een van 's konings magen zich hiertegen verzetten, dan zou de vader van Reinaert, daartoe in staat door de schat, hem met zilver en goud wel tot andere gedachten brengen. De geheime samenzwering was uitgelekt door neef Grimbeert, die wat dronken zijn mond had voorbijgepraat tegenover Reinaerts vrouw Hermeline (v. 2285) :

Mijn wijf es eene vremde vrouwe
Ende gaf grimberte hare trauwe
Dat verholen bliuen soude.

Het gegeven woord belette Hermeline inmiddels niet het geheim van de moordplannen bij de eerste de beste ontmoeting met Reinaert te verklappen. Reinaert neemt nu de houding aan van de redder van alle dieren (v. 2326 vlg.), waarvoor hem op dit ogenblik niemand behoeft te bedanken. Hij vleit de koning om zijn goedertierenheid en genadigheid jegens alle dieren. Van Bruun als toekomstig koning daarentegen verwachtte hij niets goeds. Reinaert beraamde mitsdien plannen hoe hij het complot kon verijdelen, alsmede de boze raad van zijn vader (v. 2346) :

Die eenen dorper eenen vraet
Coninck ende heere maken waende.

De enige mogelijkheid ter voorkoming van het onheil zag hij hierin, dat hij te weten moest zien te komen waar de schat verborgen lag (v. 2351) vlg.). Alle samenzweerders immers vlasten op de verdeling van de schat. Reinaert was de gangen van zijn vader nagegaan en kwam er zodoende inderdaad achter waar zich de schat bevond. Met hulp van zijn vrouw bracht hij zilver en goud naar elders over. Bruun had als toekomstig koning brieven gezonden naar allen die tegen beloning (tsout : v. 2429) mede wilden werken aan het uit de weg ruimen van koning Nobel. Rijk loon lag in het verschiet. Reinaerts vader had de brieven rondgebracht, niet wetend dat de schat inmiddels ondekt en bereids van bewaarplaats veranderd was. Tal van dieren waren op het voorstel ingegaan. Ze stelden zich ter beschikking van Bruun mits hen 20 dagen soldij vooruitbetaald werd. Wanneer de oude vos het geld wil halen blijkt het er niet meer te zijn. In verwijfeling pleegde hij zelfmoord. Het « dinc » van Bruun mislukte door de « behendichede » van Reinaert. Het eind van dit alles is, zo besluit het pleidooi gemelijk : terwijl Isingrijn en Bruun 's konings raden zijn, moet de arme Reinaert op de « blare » zitten (v. 2490).

Reinaert heeft de zaak goed aangepakt, want zijn speculatie op de inhaliërigheid (gewinne) van Nobel en diens vrouw is niet vergeefs geweest. Onmiddellijk na de verdediging brengen beiden de vos « buten te rade ». Ze smeken hem te zeggen waar de schat is. Reinaert, ervan overtuigd dat zijn zaak er nu goed voor staat, brutaliseert met de vraag : zou ik de koning die gelast mij op te hangen mijn schat wijzen ? « So waer ic huut minen zinne ». De koningin, kortzichtiger en schraapzuchtiger nog dan haar man, geeft Reinaert alvast de verzekering dat Nobel hem in leven zal laten. Reinaert grijpt nu zijn kans : hij is bereid de geheime

bewaarplaats van de schat te openbaren mits Nobel hem alles en volledig vergeeft. Nobel aarzelt nog even (v. 2514 vlg.) na de opgedane ervaringen, want stelen, roven en liegen zitten de vos nu eenmaal « int been », maar de impressionabele koningin, die domweg orakelt « hi nes nu niet dat hi was », geeft de doorslag.

Men kent de verdere gang van zaken. Reinaert krijgt vergiffenis. Hij weet zich handig te onttrekken aan de uitnodiging de koning naar de bewaarplaats van de schat, Kriekeputte, waarvan Nobel nog meent dat het « een gheueinsde name » (v. 2635) is, te vergezellen. Hetgeen Reinaert verteld heeft omtrent de koningsmoord en de schat wordt zo maar voetstoots aangenomen. De beweerde samenzweerders hoort men niet eens. Alle verzinsels worden voor waar gehouden. Reinaert draagt alvast de schat in eigendom over aan de koning, die over Reinaert en de zijnen de vrede afkondigt (v. 2777 vlg.). Zogenaamd vertrekt Reinaert naar Rome om daar zijn kerkelijke ban te regelen. Belijn de ram spreekt zijn reiszegen over hem uit. Tibeert, Bruun en Isingrijn worden gevangen genomen. Uit de rug van Bruun snijdt men de pelgrimssjerp. Isingrijn en diens vrouw leveren Reinaert vier « scoen » voor de lange reis. De ontgoocheling blijft niet uit, maar deze valt thans buiten ons bestek.

Reinaert verstaat de kunst van het pleiten. Met gemak en vaardigheid hanteert hij er alle denkbare registers van. Hij houdt rekening met de geaardheid, met de zwakheden van wie straks zijn rechters zullen zijn. Hij trekt profijt uit de ijdelheid van de vrouw en weet zeer goed welke invloed zij op de man kan uitoefenen, vooral wanneer deze laatste grenzeloos dom is. Over de laatste aarzelingen zal ze haar man heenhelpen, indien men het maar weloverwogen aanpakt. Welnu, in dit opzicht toont Reinaert zich de ware meester. Zijn doel, vergiffenis en niet-uitvoering van het doodvonnis, weet hij te verwezenlijken tegen het recht in. Dat hij Nobel overrompelt zonder ook maar een schijn van bewijs voor zijn beweringen te leveren en zonder enig wederhoor, toont aan dat zijn pleitkunst de perfectie bereikte. Zijn verdediging vormt een meesterstukje van taalmanchap, al mogen we ze niet op de weegschaal der moraal leggen. Reinaert kent evenzeer de waarde van de climax in een betoog. Zelf is hij ervan overtuigd, dat de inleiding tot zijn pleidooi niet toereikend zal zijn. Ze zal zijn gehoor hoogstens tot mildere gedachten brengen. De climax ligt in de verzonden moordplannen en de evenzeer verzonden schat. Het moment om hiermede voor de dag te komen heeft hij juist gekozen. Immers Grimbeert, die voor iedereen recht eist, ook voor de tegenstander, heeft de gerechtsvergadering verlaten. Van hem heeft de vos dus niets te vrezen. En de rest ? Niemand krijgt ook maar de kans te wijzen op het doodvonnis dat op executie wacht. Niemand komt eraan toe aandacht te vragen voor het grijpbare feit, dat de regels van het spel geschonden zijn. Allen zijn onder de indruk van het betoog. Ze zijn verbijsterd, met stomheid geslagen en de meester van het woord, die geen middel tot het doel, hoe bedenkelijk ook, afwijst, Reinaert, triomfeert. De zaak die hij verdedigt is een kwade zaak. Ze is allesbehalve « honesta et iusta », maar toch begrijpt de lezer, dat koning Nobel er dermate van onder de indruk kwam dat hij voorshands het gewezen doodvonnis vergeet en Reinaert met de reiszegen op weg naar Rome stuurt.

Ziedaar het contereitsel van Reinaert als pleiter in eigen zaak. Zoals het uit de verf komt moge het de eis van schrandtheid en gevatheid beklemtonen, ere-regels voor de advocatuur vallen er zeker niet uit af

te lezen. Niettemin gaat er iets fascinerends uit zowel van het dierenepos als geheel als van de pleiters in het bijzonder, niet het minst van Reinaert zelf. Uiteraard raakt ons het amusante van het geval. Toch is er meer dat de lezer in aandachtige spanning houdt. Er schuilt ernst in de Reinaert.

Zonder het met zoveel te woorden te zeggen spreekt de dichter over de tijdgeest van zijn dagen een «j'accuse» uit. Hij verwacht van de lezer dat hij zich bezint op een zelfverdediging. Tot heden toe blijft de schrijver elk lezer uit de tent van eigen geweten lokken met de vraag: hoe staat gij in eer en oprechtheid tegenover deugden en ondeugden die het epos omschrijft? Inderdaad beraden ook wij ons, ongemerkt misschien,

over een antwoord, om niet te zeggen over een verantwoording. Morgen of later zullen ze ons duidelijk voor de geest komen te staan.

Eén gevolgtrekking staat bereids vast.

Nu we samen met de feesteling in de spiegel der advocatuur van een ver verleden keken, aarzelen we niet het vonnis te strijken: Mr Van Winckel, levend naar de wetten van het nobile officium, deed het beter dan de vos. Moge hij tot in lengte van dagen voor de confraters een lichtend voorbeeld blijven van dienstvaardigheid, die de advocaat siert.

*Prof. Mr. B. H. D. HERMESDORF,
Hoogleraar te Nijmegen.*

Verklaring van Hoger Beroep ter Griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg tegen vonnissen van de Politierechtbank

Het hoger beroep tegen de vonnissen, gewezen door de Politierechtbanken, uitgaande van de beklaagde, de burgerlijk verantwoordelijke en de burgerlijke partij, dient op straf van nietigheid ingesteld te worden door een verklaring afgelegd, binnen de wettelijke termijn, op de griffie van de Politierechtbank, die het bestreden vonnis heeft gewezen.

Dit voorschrift is uitgedrukt in artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering (thans wet 31-5-1955, Staatsblad 24-6-1955).

Deze wetsbepaling verplicht niet alleen de partijen, doch ook de advocaten, dragers van een bijzondere volmacht, zich te verplaatsen naar de griffie van de Politierechtbank. Met uitzondering van de Politierechtbank, wier zetel gevestigd is in de plaats van de Rechtbank van Eerste Aanleg, zijn de Politierechtbanken in verwijderde kantonhoofdplaatsen gelegen. De aangroei van de gedingen, in zake politie van het wegverkeer, waar de belangen van de partijen, hoe langer hoe meer, door een advocaat worden waargenomen, noopt dezen vaak tot een louter vormelijke, steeds tijdrovende en in de wintermaanden moeilijke verplaatsing naar één van de kantons om beroep aan te tekenen. De meerderheid van de advocaten is gevestigd in de plaats van de zetel van de Rechtbank van Eerste Aanleg — uitgezonderd misschien in een paar arrondissementen — en de overige komen in elk geval bijna dagelijks naar deze Rechtbank.

De bijzondere volmacht, die de indeplaatsstelling voorziet, met aanduiding van een ter plaatse wonende indeplaatsgestelde, blijkt geen oplossing te geven die aan de wens van de advocaten voldoet.

Het opzet van huidig voorstel is hun het wettelijk middel te verschaffen om eveneens in de zetel van de Rechtbank van Eerste Aanleg beroep te kunnen aantekenen tegen de vonnissen uitgesproken door de Politierechtbanken, buiten de hoofdplaats van het arrondissement gelegen.

De pleegvorm, door artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering voorzien, is substantieel en kan door geen ander middel vervangen worden, zelfs niet door de betekening van een deurwaardersexploot (Verbr. 19-2-1923, Pas. 1923, I, 198; 26-12-1904, Pas. 1905, I, 67; 1-5-1905, Pas. 1905, I, 202; 28-2-1870, Pas. 1870, I, 181).

Nochtans werd reeds op deze regel een uitzondering gemaakt door de wet van 25-7-1893, artikel 1 (Staatsbl. 28-7-1893; Pasin. 1893, 354, p. 242, vlg. met beweegredenen en verslagen; gew. K.B. 20-1-1936, art. 5, Stbl. 31-1-1936) waar bepaald wordt dat in de centrale gevangenissen, de huizen van verzekering, de huizen van arrest en de inrichtingen, voorzien door de wet

van 9-4-1930, de bedelaarsgestichten, de toevluchthuizen en de rijkswelddadigheidsgestichten, door de personen die er in opgesloten of geïnterneerd zijn, de verklaringen van hoger beroep aan de bestuurders van die inrichtingen of aan hun gemachtigde kunnen gedaan worden. Deze verklaringen hebben, volgens deze wetsbepaling, dezelfde uitwerking als die ter griffie of door de griffier ontvangen.

Deze wettelijke regeling kan echter niet integraal als model voor de voorgestelde werkwijze dienen.

De verklaringen in de gevangenissen opgenomen dienen overgeschreven te worden ter griffie van de Rechtbank die het vonnis gewezen heeft in het register van de beroepsakten. De directeur van de gevangenis maakt daartoe een uitgifte over van het proces-verbaal dat hij opmaakt van de verklaring. Het is de akte van overschrijving daarvan in het register van de beroepsakten ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg die, als minuut beschouwd, door de zorgen van de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg ter registratie aangeboden wordt. De uitgifte wordt aan het strafbundel toegevoegd.

Wegens praktische redenen is het vereist dat de registratie van een akte zou gebeuren door de zorgen van de griffie die de akte ontvangt. Voor de akten in de gevangenissen opgenomen bestaat er geen bezwaar daar ze uitgaan van de beklaagde en de rechten in debet geïnd worden. Maar in de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg, waar het aantekenen van hoger beroep tegen de vonnissen van de Politierechtbank zou mogelijk gemaakt worden, zullen zich ook de burgerlijke partijen aanbieden.

Men kan er dus niet aan denken de verklaringen van hoger beroep ontvangen ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg te doen enregistreren door de griffier van de bevoegde Politierechtbank.

Het is ook nutteloos te voorzien dat de verklaringen van hoger beroep ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg zouden geakteerd worden als proces-verbaal in een register ad hoc, zoals dat in de regeling voor de gevangenissen voorzien is. Een register is trouwens zeer onpraktisch om ter registratie aan te bieden. Het zou in zijn geheel naar het registratiekantoor dienen overgebracht en zou gedurende die tijd in de griffie ontbreken om andere beroepsverklaringen in te schrijven. Dit euvel wordt in de praktijk ten andere vermeden door de verklaringen op losse, maar genummerde bladen, in te schrijven, die afzonderlijk ter registratie aangeboden worden en welke achteraf gebundeld worden in een register.

De enige goede werkwijze bestaat er in de ver-

klaringen te laten ontvangen op losse bladen en geen, hier overbodige, overschrijving ter griffie van de Politierechtbank meer te voorzien. Ten andere bestaat ter griffie van de Politierechtbank geen register van beroepsakten; ze worden daar, en dit helemaal wettelijk, op losse bladen geakteerd (Simon, Strafvorder. II, n° 971; Rép. Prat. I, v° Appel Mat. Répr., n° 25).

De griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg maakt dus de akte op en bewaart de minuut er van, samen met de minuut van de eventueel overgelegde volmachten (W. 1-5-1849, art. 5; Art. 204, Wb. Strafv.; Cass. 14-7-1952, Pas. 1952, I, 754). Het behoort inderdaad aan de griffier die de verklaring ontvangt er de regelmatigheid van vast te stellen.

De griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg, die, zoals de directeur van de gevangenis, de verklaring van hoger beroep ontvangt, dient de verklaring over te maken aan de griffier van de rechtsmacht die het bestreden vonnis heeft uitgesproken. Dit geschiedt door overmaking van een uitgifte van de beroepsverklaring.

Hij zal deze uitgifte in dubbel maken, hetgeen zonder veel moeite kan geschieden. Inderdaad, zal de griffier van de bevoegde Politierechtbank één van de uitgiften rangschikken tussen de originelen van de beroepsakten die hij rechtstreeks blijft ontvangen. De andere uitgifte zal bij het strafbundel gevoegd worden, te samen met een uitgifte van de volmacht.

Aan wie dient onverwijld bericht gegeven van de verklaring van hoger beroep? Het is logisch dit rechtstreeks aan de Procureur des Konings over te maken. Inderdaad is het nutteloos dat de griffier van de Politierechtbank dit zou doen, zoals het gebeurt in de zaken waar hij rechtstreeks het hoger beroep ontvangt. De Procureur des Konings zetelt in hetzelfde gebouw als de griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg.

Door het ontvangen van de uitgiften van de beroepsverklaring neemt de griffier van de Politierechtbank trouwens op voldoende spoedige wijze kennis van het hoger beroep, daar deze uitgiften hem binnen de 24 uur toegestuurd worden. Met de uitvoering van het vonnis wordt toch nog gewacht gedurende de supplementaire termijn van vijf dagen, waarover de Procureur des Konings beschikt om beroep aan te tekenen.

De griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg maakt dus aan de griffier van de Politierechtbank binnen de 24 uur een uitgifte in dubbel van de beroepsverklaring over, samen met de uitgifte van de gebeurlijke overgelegde volmachten, en deze laatste stuurt een ontvangstbewijs terug.

Het overmaken van deze stukken zou het best geschieden per aangetekende zending gezien het belang er van en de werkwijze van het terugsturen van een ontvangstbewijs is deze die thans gebruikt wordt bij het overmaken van de overtuigingsstukken.

De voorgestelde regeling beroept zich op het reeds bestaande voorgaande van de verklaringen van hoger beroep in de gevangnissen ontvangen.

Daarenboven houdt ze het beginsel in stand dat de bevoegde ambtenaar die de authentieke akte opmaakt zich niet van de minuut ontdoet.

Het blijkt dat het uitvoeren van de voorgestelde formaliteiten, alles tezamen, maar weinig tijd in beslag zou nemen, en het werk van de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg niet noemenswaardig zou verzwaren.

Het blijft overigens de griffier van de Politierechtbank die het bundel in beroepsorde klaar maakt.

Indien er een bezwaar kan aangevoerd worden is het dat de griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg de bundel en het vonnis van de Politierechtbank,

waartegen beroep, niet ter griffie onder handen heeft om er de gegevens, nodig voor het opstellen van de beroepsverklaring, met juistheid uit te putten. Men mag nochtans hopen dat de advocaten, in wier voordeel huidige regeling hoofdzakelijk wordt voorgesteld, spoedig blijk zullen geven van de zorg om de gegevens te verzamelen voor ze zich ter griffie aanbieden, gebeurlijk door telefonische navraag aan de griffie van de betrokken Politierechtbank wanneer ze in eerste aanleg niet als raadsman zijn opgetreden.

Het komt nochtans redelijk voor deze regeling te beperken tot het gebied van het gerechtelijk arrondissement en tevens er van uit te sluiten de verklaringen van hoger beroep tegen de vonnissen, gewezen door de Politierechtbank van het Kanton, gevestigd in de plaats waar de Rechtbank van Eerste Aanleg zetelt.

* * *

Voorstel

Wet betreffende de verklaring van hoger beroep gedaan door de beklaagde, de burgerlijk verantwoordelijke en de burgerlijke partij, ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg tegen vonnissen door een Politierechtbank van het Gerechtelijk Arrondissement gewezen.

Artikel 1. Zonder afbreuk aan de bepaling van artikel 203 van het Wetboek van Strafvordering, wordt de verklaring van hoger beroep, gedaan door de beklaagde, de burgerlijk verantwoordelijke en de burgerlijke partij tegen een vonnis in strafzaken gewezen door een Politierechtbank, gelegen in het gerechtelijk arrondissement, uitgenomen deze gevestigd in de plaats waar de Rechtbank van Eerste Aanleg haar zetel heeft, ontvangen ter griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg van dit gerechtelijk arrondissement. Deze verklaringen hebben dezelfde uitwerking als die ter griffie of door de griffier van de betrokken Politierechtbank ontvangen.

De minuut van de verklaring wordt ter griffie bewaard, evenals het origineel van de gebeurlijk overgelegde volmachten.

De griffier geeft er onmiddellijk bericht van aan de Procureur des Konings van het rechtsgebied en maakt aan de griffier van de Politierechtbank, die de bestreden uitspraak heeft gewezen, binnen de 24 uur een uitgifte in dubbel van de verklaring over, samen met de uitgifte van de gebeurlijk overgelegde volmachten, dit per aangetekende zending en de griffier van de Politierechtbank stuurt, onmiddellijk bij ontvangst, een ontvangstbewijs aan de griffier van de Rechtbank van Eerste Aanleg voor dewelke de verklaring gedaan werd.

Artikel 2. De griffier van de Politierechtbank rangschikt één van de hem toegestuurde uitgiften onverwijld, volgens dagtekening, tussen de minuten van de voor hem verleden verklaringen van hoger beroep; de andere uitgifte wordt, samen met de uitgiften van de volmachten, door hem aan de strafbundel, waarop het beroep betrekking heeft, toegevoegd.

Artikel 3. De griffiers van de Rechtbanken van Eerste Aanleg mogen geen andere uitgifte van de beroepsverklaring, op grond van artikel 1 ontvangen, afleveren dan deze waarvan melding gemaakt in dit artikel.

Artikel 4. De boeking van de verklaringen geschiedt zoals voorgeschreven voor de verklaringen van hoger beroep ontvangen ter griffie of door de griffier van de Politierechtbank.

Willy CARSAU,
Rechter in de Rechtbank van
Eerste Aanleg te Kortrijk.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e Kamer. — 2 januari 1956.

Voorzitter : M. Vandermersch.

Raadsheer-Verslaggever : M. De Bersaques.

Eerste Advocaat-Generaal : M. Janssens de Bisthoven.

Wegverkeer. — Technische controle. — Strafbaarheid van de overtreding van artikel 37 van het Algemeen Reglement, gehecht aan het Besluit van de Regent dd. 22 mei 1947.

Overtreding van artikel 37 van het algemeen reglement, gehecht aan het besluit van de Regent van 22 mei 1947, aangevuld door het besluit van de Regent dd. 3 juli 1950, is strafbaar.

Voormeld besluit van 22 mei 1947 is enkel een uitvoeringsbesluit van de in zijn inleiding vermelde wetgeving, zijnde namelijk het wetsbesluit van 30 december 1946, betreffende het vervoer van personen tegen betaling, het K. B. n° 248 van 5 maart 1936, gewijzigd en aangevuld bij wetsbesluit van 14 februari 1946, houdende regeling van het vervoer van zaken door middel van motorvoertuigen voor rekening van anderen en tegen betaling, en het wetsbesluit van 24 februari 1947, waarbij de verplichting van de technische controle uitgebreid wordt tot de autovoertuigen, welke dienen tot vervoer van zaken voor rekening van de eigenaar.

Elke van deze wettelijke bepalingen verleent macht aan de Koning om een reglement vast te stellen betreffende de technische voorwaarden, waaraan voormelde voertuigen moeten voldoen en voorziet strafbepalingen tot beteugeling van de inbreuken op die besluiten en op de ter uitvoering daarvan getroffen reglementering.

Deze wetteksten maken geen onderscheid tussen de voorschriften van de uitvoeringsbesluiten, welke daardoor worden gesanctionneerd, zodat de daarbij gestelde straffen toepasselijk zijn op om het even welke overtreding van die voorschriften.

Het besluit van de Regent dd. 22 mei 1947 heeft deze wettelijke bepalingen, in uitvoering waarvan het getroffen is, niet kunnen wijzigen noch daarvan afwijken.

Procureur des Konings te Oudenaarde
t/ De Dobbeleer.

Gehoord het door Raadsheer De Bersaques gedane verslag en op de conclusie van de heer Janssens de Bisthoven, eerste advocaat-generaal;

Gelet op het bestreden vonnis, gewezen in hoger beroep door de correctionele rechtbank te Oudenaarde op 3 juni 1955;

Over het enig middel, schending van artikelen 2 en 5 van de besluitwet de dato 24 februari 1947,

doordat het bestreden vonnis beslist heeft dat de overtreding van artikel 37 van het algemeen reglement, gehecht aan het besluit van de Regent de dato 22 mei 1947, aangevuld door het besluit van de Regent de dato 3 juli 1950, niet strafbaar is, omdat artikel 3 van gezegd besluit van de Regent enkel wel bepaalde overtredingen beteugelt en dat het nietnaleven van de bij artikel 37 van het algemeen reglement opgelegde veiligheidsmaatregel enkel gesanctionneerd is door het niet afleveren van een schouwingsbewijs, dan wanneer

deze overtreding wel onder toepassing valt van voormeld artikel 5 der besluitwet van 24 februari 1947 :

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt dat verdachte artikel 37 van het algemeen reglement, gehecht aan het besluit van Regent de dato 22 mei 1947 heeft overtreden, maar beslist dat zulke overtreding door geen strafbepaling wordt beteugeld, omdat artikel 3 van dat besluit enkel een strafsanctie voorziet voor drie wel bepaalde inbreuken, welke vreemd zijn aan onderhavige overtreding;

Overwegende dat voormeld besluit van 22 mei 1946 enkel een uitvoeringsbesluit is van de in zijn inleiding vermelde wetgeving, zijnde namelijk de besluitwet van 30 december 1946, betreffende het bezoldigd vervoer van personen, het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 maart 1936, gewijzigd en aangevuld door de besluitwet van 14 februari 1946, houdende regeling van het vervoer van zaken door middel van motorvoertuigen voor rekening van anderen en tegen bezoldiging, en de besluitwet van 24 februari 1947, waarbij de verplichting van de technische controle uitgebreid wordt tot de autovoertuigen dienende tot vervoer van zaken voor rekening van de eigenaar;

Overwegende dat elke van deze wettelijke bepalingen macht verleent aan de Koning om een reglement op te maken betreffende de technische voorwaarden waaraan voormelde voertuigen moeten voldoen en strafbepalingen voorziet tot beteugeling van de inbreuken op die besluiten en op de ter uitvoering ervan getroffen reglementering (artikelen 28 en 30 der besluitwet van 30 december 1946, 8 en 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 maart 1936, gewijzigd door artikel 2 van de besluitwet van 14 februari 1946, 2 en 5 van de besluitwet van 24 februari 1947);

Overwegende dat deze wetteksten geen onderscheid maken tussen de voorschriften van de uitvoeringsbesluiten welke erdoor worden gesanctionneerd, zodat de daarbij voorziene straffen toepasselijk zijn op om het even welke inbreuk op die voorschriften;

Overwegende dat het besluit van de Regent de dato 22 mei 1947 deze wettelijke bepalingen, in uitvoering waarvan het getroffen werd, niet heeft kunnen wijzigen noch ervan afwijken;

Overwegende dat het bestreden vonnis vaststelt dat het motorvoertuig van verdachte onder toepassing valt van het besluit van de Regent van 22 mei 1947, zonder echter te bepalen onder welke der drie erin vermelde categorieën het dient te worden gerangschikt;

Doch overwegende dat de ten laste van verweerder gelegde overtreding strafbaar is krachtens ofwel artikel 30 van de besluitwet van 30 december 1946, ofwel artikel 11 van het Koninklijk Besluit n° 248 van 5 maart 1936 gewijzigd door artikel 2 van de besluitwet van 14 februari 1946, ofwel artikel 5 der besluitwet van 24 februari 1947;

Dat het bestreden vonnis derhalve een van deze wetsbepalingen heeft geschonden;

Om die redenen,

Verbreekt het bestreden vonnis;

Beveelt dat melding van onderhavig arrest zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing; Veroordeelt verweerder tot de kosten.

Verwijst de zaak naar de correctionele rechtbank te Dendermonde, wijzende in hoger beroep.

Gezegde kosten begroot op de som van 371 frank.

HOF VAN CASSATIE.

1e Kamer. — 5 januari 1956.

Eerste-Voorzitter : M. Wouters.

Raadsheer-Verslaggever : M. Van Beirs.

Procureur-Generaal : M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten : Mrs. Van Leynseele en Delacroix.

Gerechtelijke uitwinning van onroerend goed. — Weigering van de executerende schuldeiser een krachtens artikel 92 bis van de wet van 15 augustus 1854 genotificeerd opbod te ontvangen. — Vordering tot beslissing dat die weigering zonder uitwerking is. — Tusseneis. — Toepasselijkheid van de artikelen 70 en 71 van dezelfde wet.

Een vordering die ten doel heeft te doen beslissen dat de weigering door de executerende schuldeiser het hem genotificeerde opbod te ontvangen, zonder uitwerking is, en te doen vaststellen dat, waar de opschortende voorwaarde, omschreven in het bij de wet van 5 maart 1951 in hoofdstuk III van de wet van 15 augustus 1854 ingevoegde artikel 92bis, niet is vervuld, de toewijzing niet definitief is geworden en de procedure tot beslaglegging op het onroerend goed moet vervolgd worden overeenkomstig voormeld artikel 92bis, strekt ertoe de gehele tenuitvoerlegging van het vonnis, waarbij het beslag geldig wordt verklaard, te vertragen en is van aard een rechtstreekse en onmiddellijke invloed te hebben op de afsluiting van de procedure tot beslaglegging op onroerend goed; mitsdien is die vordering een tusseneis in de zin van artikel 55 van de wet op de gerechtelijke uitwinning en zijn de artikelen 70 en 71 van dezelfde wet derhalve daarop toepasselijk.

Lambrechts t/ Timmermans en Kiekens.

Gelet op de bestreden arresten, op 17 januari en 1 maart 1955 gewezen door het Hof van Beroep te Brussel, het tweede tot verbetering en uitlegging van het eerste;

Over het enig middel, schending van de artikelen 443 en 455 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, zoals het eerste van die artikelen gewijzigd werd bij artikel 22 van het koninklijk besluit n° 300 van 30 maart 1936, en, voor zoveel als nodig, van de artikelen 70 en 71 van de wet van 15 augustus 1854 op de gerechtelijke uitwinning en de rangregeling onder de schuldeisers, van artikel 92bis van dezelfde wet zoals het werd ingevoegd bij het enig artikel, paragraaf 9, van de wet van 5 maart 1951,

doordat het bestreden arrest van 17 januari 1955 en dat van 1 maart 1955 hetwelke het eerste aanvult, ofschoon zij vaststellen dat aanlegster de toewijzing, waartoe eerste verweerder op 13 januari 1945 overgegaan was ingevolge een vonnis waarbij een beslag op onroerend goed geldig verklaard werd, als bestaande en voorlopig geldig beschouwt, en dat het beroepen vonnis beslist dat voormelde toewijzing ten voordele van Kiekens een definitief karakter gekregen had, het hoger beroep door aanlegster in de termijn van voormeld artikel 443 ingesteld als niet ontvankelijk aanzien, omdat het niet ingesteld werd binnen de termijn en in de vormen voorgeschreven bij bovengemelde artikelen 70 en 71, en in dier voege beslissen door ten onrechte de vordering van aanlegster te beschouwen als een tussengeschied in de procedure tot beslaglegging op onroerend goed, dan wanneer deze vordering, welke

gericht was tegen een aan gezegde procedure vreemde derde en welke ertoe strekte dat de bestreden toewijzing als nietig en ongedaan zou beschouwd worden, viel buiten de uitzonderingsregelen welke het hoger beroep op het stuk van beslaglegging op onroerend goed beheersen;

Overwegende dat uit de stukken der procedure blijkt dat, ter uitvoering van het vonnis waarbij uitspraak gedaan werd over de geldigheid van een beslag op onroerend goed in een procedure tot gerechtelijke uitwinning, vervolgd door een hypothecaire schuldeiser, er overgegaan werd tot toewijzing van het aan aanlegster toebehorende onroerend goed; dat deze toewijzing geschied is overeenkomstig artikel 90 van de wet van 15 augustus 1854, gewijzigd bij de wet van 5 maart 1951, vóór de daartoe aangestelde notaris, eerste verweerder, en dat het onroerend goed toegewezen werd, onder de schorsende voorwaarde van afwezigheid van opbod, binnen de wettelijke termijn, aan Kiekens, tweede verweerder; dat een genaamde Plumier gebruik makend van het recht om gedurende vijftien dagen na de toewijzing op te bieden, de laatste dag van de termijn aan eerste verweerder een opbod ten belope van één tiende van de koopsom van de toewijzing heeft doen betekenen;

dat de eerste verweerder dit opbod geweigerd heeft daar het betaalvermogen van de opbieder hem niet bewezen leek en de opbieder geen gevolg gegeven had aan een verzoek zekerheid te stellen;

Overwegende dat, tengevolge van deze weigering van eerste verweerder, aanlegster deze laatste gedagvaard heeft, dewelke tot voor hen bindendverklaring van het vonnis opgeroepen heeft tweede verweerder alsmede de genaamde Plumier, om te horen zeggen dat eerste verweerder het hem betekende opbod zonder titel noch recht geweigerd had en om te horen verklaren dat, aangezien binnen de wettelijke termijn een opbod gedaan werd, de toewijzing die plaats gehad had, enkel voorlopig kon wezen en dat er grond was tot definitieve toewijzing;

Overwegende dat de door aanlegster ingestelde vordering, in strijd met wat het middel verklaart, geen vordering tot nietigverklaring van de toewijzing van 13 januari 1954 is; dat uit het exploit van rechtsingang blijkt dat zij tot doel heeft te doen beslissen dat de weigering, door eerste verweerder, het hem genotificeerd opbod te ontvangen zonder uitwerking is, en te doen vaststellen dat, vermits de schorsende voorwaarde, omschreven in artikel 92bis, hetwelk in hoofdstuk III van de wet van 15 augustus 1854 ingevoegd werd bij de wet van 5 maart 1951, onvervuld is, de toewijzing niet definitief is geworden en dat de procedure tot beslaglegging op onroerend goed moet vervolgd worden overeenkomstig voormeld artikel 92bis;

Overwegende dat zodanige eis ertoe strekt de gehele tenuitvoerlegging van het vonnis waarbij het beslag geldig verklaard wordt te vertragen, en van aard is om een rechtstreekse en onmiddellijke invloed te hebben op de afsluiting van de procedure tot beslaglegging op onroerend goed; dat hij mitsdien een tusseneis is naar de zin van art. 55 van de wet op de gerechtelijke uitwinning en artikelen 70 en 71 van dezelfde wet derhalve daarop toepasselijk zijn;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 23 oktober 1956.

Zetel : MM. Vranck, voorzitter,
Mast, verslaggever, en Buch.
Auditoraat : M. Depondt.
Advocaat : Mr Boonen.

1. Raad van State. — Geschil herstelvergoeding. — Bevoegdheid (1).
2. Raad van State. — Geschil herstelvergoeding. — Ontvankelijkheid van de aanvraag (2).
3. Raad van State. — Geschil nietigverklaring. — Buitengewone schade (3).
4. Veiligheid van de Staat. — Personeel (3).
5. Gerechtelijke politie. — Personeel. — Bevordering (3).

1. *De Raad van State is bevoegd om kennis te nemen van een aanvraag om herstelvergoeding welke de verzoeker slechts op billijkheidsredenen steunt.*
2. *Het middel van onontvankelijkheid afgeleid uit het feit dat de verzoeker nagelaten heeft de vernietiging te vorderen van de maatregel die hem schade berokkend heeft, kan niet worden opgeworpen tegen de aanvraag om herstelvergoeding welke de verzoeker niet steunt op de onwettelijkheid van die maatregel.*
3. *Een agent van de Veiligheid van de Staat, die ondanks zijn benoeming op proef bij de Gerechtelijke Politie, gedetacheerd is gebleven in een meer voordelige betrekking bij de Veiligheid van de Staat, die, na zijn overplaatsing naar de Gerechtelijke Politie te hebben aangevraagd, naar de Kolonie is vertrokken vooraleer die overplaatsing te hebben bekomen en vooraleer de proeftijd van zes maanden te hebben volbracht welke toeliet hem in zijn ambt bij de Gerechtelijke Politie te bevestigen en hem in disponibiteit te stellen, en die, beschouwd als ontslagnemend agent van de Gerechtelijke Politie bij zijn vertrek, opnieuw moest worden benoemd bij zijn terugkeer, is niet gerechtigd aan te voeren dat de schade welke voor hem zou zijn ontstaan doordat de administratie vóór zijn vertrek naar de Kolonie geen beslissing had genomen omtrent zijn aanvraag om verplaatsing naar de Gerechtelijke Politie, een buitengewoon karakter heeft.*

Des te meer wanneer de door hem geleden schade te wijten is aan de omstandigheid dat hij besliste naar de Kolonie te vertrekken zonder vooraf de vereiste zes maanden dienst bij de Gerechtelijke Politie te hebben verricht.

Briers t/ Belgische Staat (Minister van Justitie).

Gezien het verzoekschrift dd. 2 oktober 1956;

Overwegende dat verzoeker aan de Raad van State vraagt dat deze op grond van artikel 7, § 1 van de wet van 23 december 1946 advies zou geven over de buitengewone schade welke voor hem zou zijn ontstaan uit het feit dat hij met vertraging van de Veiligheid van de Staat naar de Gerechtelijke Politie werd overgeplaatst; dat hij deze buitengewone schade raamt op 200.000 frank;

Overwegende dat verzoeker, die sedert 18 oktober 1944 in dienst was van de Veiligheid van de Staat, bij besluit van 28 april 1945 met ingang van 18 oktober 1944, benoemd werd tot gerechtelijk agent op proef bij de Gerechtelijke Politie der parketten; dat verzoeker echter in dienst bleef bij de Veiligheid van de Staat waar hij, bij besluit van 24 maart 1945, tot eerst-aanwezend inspecteur bevorderd was geworden; dat

verzoeker op 20 september 1946 zijn overplaatsing vroeg naar de Gerechtelijke Politie; dat deze vraag tot overplaatsing voorlopig zonder gevolg bleef; dat verzoeker op 8 april 1947 vroeg ter beschikking te worden gesteld van de Minister van Koloniën om in Belgisch Congo een politieambt uit te oefenen; dat de tegenpartij hem hierop antwoordde dat hij onmogelijk als gerechtelijk agent in disponibiteit kon worden gesteld daar hij in zijn ambt nog niet bevestigd was en hij daartoe eerst zes maanden dienst bij de Gerechtelijke Politie diende te hebben; dat verzoeker desniettemin op 14 juni 1947 naar de kolonie vertrok; dat hij bij besluit van de Regent van 2 augustus 1947 als agent op proef naar de Gerechtelijke Politie werd overgeplaatst met uitwerking op 30 juni 1947; dat de tegenpartij bij besluit dd. 11 augustus 1947 vaststelde dat verzoeker « als ontslagnemend beschouwd diende te worden uit zijn ambt van gerechtelijk agent op proef bij het parket van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen op datum van 14 juni 1947 »; dat verzoeker bij zijn terugkeer uit de kolonie, door ministerieel besluit van 21 september 1950 herbenoemd werd tot gerechtelijk agent op proef bij de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen; dat hij bij ministerieel besluit van 9 oktober 1952 in zijn ambt werd bevestigd en met ingang van 1 november 1952 tot gerechtelijk inspecteur werd benoemd; dat hij bij ministerieel besluit van 1 november ter beschikking werd gesteld om opnieuw een politieambt in Belgisch Congo uit te oefenen; dat verzoeker op 22 juni 1954 het bij het tweede lid van artikel 7, § 1, van de wet van 23 december 1946 bedoeld verzoekschrift tot de tegenpartij richtte; dat de minister bij schrijven van 1 juli 1954 aan verzoeker, die zijn woonplaats had in Belgisch Congo, liet weten dat aan zijn aanvraag geen gunstig gevolg kon worden gegeven;

Overwegende dat de tegenpartij aanvoert dat « de onbevoegdheid van de Raad van State mag ingeroepen worden... daar volgens de laatste rechtspraak de burgerlijke rechtbanken zich thans bevoegd verklaren in geval van schade opgelopen ingevolge maatregelen getroffen door de administratieve overheden »;

Overwegende dat dit middel niet kan worden weerhouden daar verzoeker niet doet gelden dat de tegenpartij op zijn recht inbreuk zou hebben gepleegd doch aanvoert dat de door hem geleden schade om redenen van billijkheid zou moeten worden vergoed;

Overwegende dat de tegenpartij de niet-ontvankelijkheid van de aanvraag opwerpt daar verzoeker nagelaten heeft de vernietiging aan te vragen van de beslissingen die hem schade zouden hebben berokkend en o.m. van het ministerieel besluit van 11 augustus 1947 waarbij werd vastgesteld dat verzoeker diende te worden beschouwd als ontslagnemend agent van de Gerechtelijke Politie;

Overwegende dat dit middel evenmin in aanmerking kan worden genomen daar verzoeker zijn aanvraag niet steunt op de onwettelijkheid van een door de tegenpartij genomen beslissing;

Overwegende dat verzoeker doet gelden dat het feit dat hij « op 14 juni 1957 als ontslagnemend werd beschouwd uit zijn ambt van agent van de Gerechtelijke Politie », en hij eerst met ingang van 1 november 1950 opnieuw bij de Gerechtelijke Politie als agent op proef werd aangeworven, tot gevolg heeft gehad dat hij drie jaar en vier maand anciënniteit heeft verloren; dat hij ook beweert dat daar hij, met het oog op een vaste benoeming bij de Gerechtelijke Politie in België, van 1 november 1950 tot 1 november 1952 twee jaar proeftijd in België heeft moeten doorbrengen, deze twee jaren van zijn dienstanciënniteit als koloniaal ambtenaar werden afgetrokken; dat verzoeker deze schade

toeschrijft aan de vertraging waarmede hij van de diensten van de Veiligheid van de Staat naar die van de Gerechtelijke Politie werd overgeplaatst;

Overwegende dat verzoeker die bij besluit van 24 maart 1945 tot eerstaanwezend inspecteur in de diensten van de Veiligheid van de Staat was bevorderd geworden, en aldus uit zijn behoud in deze diensten gedurende maanden voordeel had gehaald, eerst op 20 september 1946 zijn overplaatsing vroeg naar de diensten der Gerechtelijke Politie; dat de schade die voor hem mocht zijn ontstaan uit het feit dat aan zijn bovenvermelde aanvraag op 14 juni 1947, dag waarop hij naar de kolonie vertrok, nog geen gunstig gevolg gegeven was geworden, geen buitengewone schade is in de zin bedoeld bij artikel 7 van de wet van 23 december 1946; dat de aangeklaagde schade bovendien mede te wijten is aan de omstandigheid dat hij besliste naar de kolonie te vertrekken zonden vooraf de vereiste zes maanden werkelijke dienst bij de Gerechtelijke Politie te hebben verricht,

Brengt het advies uit :

Dat de aanvraag dient te worden verworpen;

Dat de betaling van het recht van 750 frank ten titel van kosten ten laste van verzoeker dient te worden gelegd.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

3e Kamer. — 25 januari 1956.

Voorzitter : M. Hodüm.

Raadsheren : M.M. Beeckmans de Westmeerbeeck en de Vallée Poussin.

Advocaat-generaal : Mr. Strijckmans.

Advocaten : Mrs. Baillon en J. De Schrijver.

Belastingen. — Art. 72 van de wetten op de inkomstenbelastingen. — Door wederbelegging van eigen penningen door de vrouw verkregen onroerend goed.

Wanneer uit een notariële akte blijkt dat een onroerend goed is verkregen door wederbelegging van eigen penningen van de vrouw, kan deze zich beroepen op het uitzonderingsgeval, bedoeld in het tweede lid, paragraaf 1, van artikel 72 van de gecoördineerde wetten op de inkomstenbelastingen, gewijzigd bij artikel 2 van de wet van 24 december 1948.

Voormelde wetsbepaling eist niet dat de belegde gelden zelve zijn voortgekomen uit onroerende goederen; de tekst maakt nergens gewag van onroerende goederen; de woorden « de goederen » dienen sensu lato te worden uitgelegd.

De wederbelegging mag ook tevoren geschieden.

Belgische Staat en Ontvanger der Belastingen te Schaarbeek t/ Volkaerts.

Overwegende dat het hoofdzakelijk en het incidenteel beroep te bekwaam tijd in de door de wet voorgeschreven vormen werden ingesteld en dat generlei gronden van niet-ontvankelijkheid worden voorgedragen;

Overwegende dat de eerste rechter de feitelijke bestanddelen der zaak en het voorwerp der vordering nauwkeurig omschreven heeft; dat het Hof desbetreffend zich houdt aan de uiteenzetting van de eerste rechter.

I. Wat betreft de vraag tot handlichting van de wettelijk grondpandelijke inschrijving :

Overwegende dat terecht en wegens oordeelkundige redenen, die het Hof overneemt, de eerste rechter appellanten veroordeeld heeft handlichting te verlenen van de wettelijke grondpandelijke inschrijving op initiatief van tweede appellant in dato 17 juli 1953 genomen;

Overwegende inderdaad, dat geïntimeerden het recht hebben zich te beroepen op het uitzonderingsgeval voorzien door alinea 2, par. 1, van artikel 72 van de samengeschakelde wetten op de belastingen, gewijzigd door artikel 2 van de wet van 24 december 1948; dat het blijkt uit een authentieke akte dd. 8 september 1921 van notaris Verbeeck, dat de onroerende goederen waarop tweede appellant de kwestieuze inschrijving genomen heeft, door tweede geïntimeerde verkregen werden in wederbelegging van fondsen, voortkomende van de erfenis van haar vader;

Overwegende dat appellanten ten onrechte beweren dat bovengemeld artikel 72, alinea 2, eist dat de te beleggen gelden zelve zouden voortkomen van onroerende goederen, dat de woorden « de goederen » sensu lato dienen uitgelegd; dat uit de voorbereidende verhandelingen der wet van 24 december 1948 voortvloeit dat het in de bedoeling van de tekstopstellers lag aan de wettelijke hypotheek te doen ontsnappen al de goederen waarvan de herkomst buiten alle verdenkingen is (Parlementaire Handelingen, Kamer, 1947-1948, n° 682, blz. 5);

Overwegende dat appellanten ook ten onrechte beweren dat de geïntimeerden het bewijs niet brengen dat de onroerende goederen werkelijk verkregen werden met fondsen voortkomende van de erfenis van de vader van tweede geïntimeerde; dat het blijkt uit de aangifte van de nalatenschap van wijlen vader De Tremerie dat het aandeel van tweede geïntimeerde toereikend was om de koopprijs van de onroerende goederen te betalen; dat de omstandigheid dat op het ogenblik van de betaling de beschikbare gelden onvoldoende zouden geweest zijn ter zake niet dienend is; dat de wederbelegging inderdaad op voorhand mag geschieden (De Page, T. X, n° 338).

II. Wat betreft de vraag tot schadevergoeding :

Overwegende dat de eerste rechter terecht de vraag tot schadevergoeding verworpen heeft; dat zoals hij het oordeelkundig vaststelt, de inschrijving in se niet tergend is en het ook niet bewezen is dat de eerste geïntimeerde enige schade ondergaan heeft ten gevolge van gezegde inschrijving;

Om deze redenen,

Het Hof,

Rechtdoende op tegenspraak,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935, waarvan toepassing werd gedaan;

Gehoor de heer Stryckmans, advocaat-generaal, in zijn advies ter openbare zitting gegeven;

Alle andere of strijdige besluiten ontzeggende, ontvangt de beroepen, verklaart ze ongegrond, bevestigt het bestreden vonnis;

Veroordeelt eerste appellant tot de kosten van beroep.

NOOT: Zie in dit nummer het bij bovenstaand arrest bevestigde vonnis van de rechtbank te Antwerpen, dd. 12 maart 1954.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 24 januari 1956.

Voorzitter : M. Maraite.
Raadsheren : M.M. Noest en Van Hove.
Advocaat-Generaal : M. Matthys.
Advocaten : Mrs. Nobels en Van Gelder.

Erfrecht. — Openbaar testament. — Taak van de notaris.

Een openbaar testament behoeft niet door de erflater letterlijk aan de instrumenterende notaris te worden gedictieerd. Het moet evenmin de bewoordingen van de erflater letterlijk weergeven. Het volstaat dat de erflater in volle vrijheid en op ondubbelzinnige wijze zijn bedoelingen aan de notaris te kennen geeft, terwijl het deze openbare ambtenaar toegelaten is zulks in de gepaste vorm neer te penne op voorwaarde nochtans, dat hij in de wilsuitdrukking geen wijziging brengt; het is hem ook niet verboden aan de erflater vragen te stellen, nl. om te weten of de aldus geschreven tekst de juiste weergave is van de door hem gewilde wil of nog om daaromtrent nadere uitleg te bekomen.

Van de Vyver en cs. t/ Van de Vyver.

Gezien de stukken, o.m. de grosse van het bestreden vonnis, op 4 december 1952 gewezen door de rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde;

Overwegende dat het hoger beroep tijdig en regelmatig werd ingesteld;

Overwegende dat een authentiek testament niet letterlijk door de decujus aan de instrumenterende notaris hoeft te worden gedictieerd; dat het evenmin de bewoordingen van de erflater letterlijk moet weergeven; dat het volstaat dat de testator in volle vrijheid en op ondubbelzinnige wijze zijn bedoelingen aan de notaris te kennen geve, terwijl het deze openbare ambtenaar toegelaten is zulks onder de gepaste vorm neer te penne, op voorwaarde nochtans dat hij aan de wilsuitdrukking geen wijziging brengen zou; dat het hem ook niet verboden is aan de testator vragen te stellen, nl. om te weten of de aldus geschreven tekst de juiste weergave is van de door hem uitgedrukte wil of nog om dienaangaande nadere uitleg te bekomen;

Overwegende dat uit de verklaringen, die door de getuigen De Schepper en Caluwe in uitvoering van het interlocutoir vonnis dd. 23 november 1951 afgelegd werden, ontegensprekelijk blijkt dat zij reeds alle beiden aanwezig waren, toen de de cujus zijn laatste wilsbeschikkingen aan de notaris heeft medegedeeld; dat de testator spontaan gezegd heeft aan wie hij wenste dat zijn vermogen zou overgaan na zijn dood en dat zijn uitlatingen geenszins de vereiste duidelijkheid misten; dat, steeds in hun bijzijn, de notaris het testament daarna heeft opgeschreven en voorgelezen; dat hij dan nogmaals aan de testator vroeg of hij wél akkoord was; dat ten slotte al de aanwezigen het testament getekend hebben;

Overwegende dat hieruit volgt dat de wettelijke voorschriften volkomen nageleefd werden, meer bepaald dat het testament door de de cujus aan de notaris werd voorgezegt zoals het behoorde en dat het nauwkeurig en onveranderd door deze laatste werd opgesteld, dit alles in de aanhoudende tegenwoordigheid van beide getuigen;

Overwegende dat de appellanten vergeefs opwerpen dat hoger aangehaalde getuigenissen niet overeenstemmen met de verklaringen van dezelfde getuigen tijdens het strafrechtelijk vooronderzoek, dat wegens valsheid in geschriften tegen de notaris geopend werd; dat aan dergelijke verklaringen niet een gelijke geloofwaardigheid kan worden gehecht, vermits beide vrouwen, waarvan één tamelijk bejaard was, alsdan onverwachts, zonder eedafneming en door geen rechtsgeleerden verhoord werden;

Overwegende dat het zeer begrijpelijk is dat er, meer dan vijf jaar na de feiten, een zekere verwarring in hun geest aanvankelijk zou ontstaan zijn door het feit dat zij dezelfde dag ook als getuigen waren opgetreden bij het verlijden van een akte-schenking tussen de testator en de geïntimeerde; dat, al werd hun geheugen na de eerste ondervraging door de notaris enigszins opgefrist, hun rechtzinnigheid vóór de rechter-commissaris toch bezwaarlijk in twijfel kan worden getrokken;

Overwegende derhalve dat de eerste rechter op oordeelkundige gronden, die het Hof overneemt, terecht de door de appellanten gestelde feiten als niet bewezen heeft beschouwd en mitsdien de door hen gedane betichting van valsheid als ongegrond verworpen heeft;

Om die redenen,

Het Hof,

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gehoord de heer advocaat-generaal Matthijs in zijn eensluidend advies;

Alle andere conclusies van de hand wijzende,

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk, doch ongegrond;

Dientengevolge bevestigt het bestreden vonnis in al zijn beschikkingen en veroordeelt de appellanten in de kosten van deze aanleg.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 1 juli 1955.

Voorzitter : M. Moeneclaeys.
Raadsheren : M.M. Morel de Westgaver en Centenaire.
Advocaat-Generaal : M. Vanhoudt.
Advocaten : Mrs Seghers en Piret.

1. **Strafvordering. — Nieuwe qualificatie van feiten.**
2. **Veevoeder. — Wettigheid van het Besluit van de Regent dd. 10 juni 1958 op het veevoeder en van het Koninklijk Besluit dd. 18 november 1953.**
3. **Strafrecht. — Onttrekking van goederen aan een daarop gelegd beslag.**

1. *Een zaak is voor de rechtsmacht van wijzen aanhangig door de ten laste van de beklagde gelegde feiten en niet door de aan de feiten gegeven qualificatie; zij heeft derhalve niet alleen het recht maar de plicht de feiten te beoordelen in verband met de strafwet en aan die feiten hun wettelijk strafrechtelijk karakter toe te wijzen; als de verdachte in staat werd gesteld zich te verdedigen heeft de rechtbank de macht hem op die nieuwe qualificatie te veroordelen en zulks zelfs, wanneer de verdachte mocht geweigerd hebben zich op die nieuwe qualificatie te laten berechten.*

2. *De verdachte voert vergeefs aan dat het besluit van de Regent dd. 10 juni 1948 op veevoeder en het K.B. dd. 18 november 1953 onwettelijk zouden zijn, daar het K.B. n° 89 van 30 november 1939, grondslag van deze besluiten, buiten het kader van de volmachtwet van 1 mei 1939 zou zijn genomen; het K.B. van 30 november 1939 werd inderdaad bekrachtigd door de wet van 16 juni 1947 in al zijn bepalingen en van de datum af dat het K.B. in werking was getreden, met het gevolg dat de besluiten van 10 juni 1948 en van 18 november 1953, genomen ter uitvoering van het K.B. n° 89 en nog na de bekrachtiging van voormeld besluit, zeker van de dag af, dat ze opgemaakt en bekendgemaakt werden, kracht van wet bezaten.*
3. *Om het feit strafbaar te maken is het niet noodzakelijk dat de beslagene eigenaar van de in beslag genomen voorwerpen zou zijn, noch dat de inbeslagneming geen aanleiding kon geven tot verbeurdverklaring, daar artikel 507 W. v. S. strafbaar stelt de niet-eerbiediging van een inbeslagneming, die is gedaan door een overheid, die bij de wet de bevoegdheid heeft ontvangen tot inbeslagneming over te gaan of deze te gelasten, ook al mocht dit beslag achteraf nietig worden verklaard.*

O. M. t/ Seghers.

Overwegende dat beklagde en het Openbaar Ministerie tijdig en op regelmatige wijze in hoger beroep zijn gekomen;

Overwegende dat beklagde in verdenking werd gesteld om :

A) Rogge, bestemd voor de voeding van dieren en welke moederkoren voor 0,593 % bevatte, te hebben te koop aangeboden, enz., als wanneer dit gehalte niet hoger dan 0,2 % mag zijn;

B) Als beslagene, tegen hem inbeslaggenomen voorwerpen in zijn belang bedrieglijk te hebben vernield of weggemaakt;

Overwegende dat op de terechtzitting vóór de eerste rechter ter kennis van beklagde werd gebracht dat hij ook zich te verdedigen had op de verdenking van :

C) Minstens : rogge die minder dan 0,2 % moederkoren bevatte en uitsluitend voorbehouden voor de fabricatie van samengestelde voeders te hebben verkocht zonder deze beperkingen op zijn facturen, prijslijsten en andere handelsbescheiden te hebben vermeld;

Overwegende dat de rechtsmacht van wijzen gevat is door de feiten ten laste van de beklagden gelegd en niet door de kwalificatie aan de feiten gegeven en derhalve niet alleen het recht maar de plicht heeft de feiten te beoordelen in verband met de strafwet en van aan die feiten hun wettelijk strafrechterlijk karakter toe te wijzen; dat als de beklagden in staat werden gesteld zich te verdedigen, de rechtbank de macht heeft hen op die nieuwe kwalificatie te veroordelen en dit zelfs wanneer een beklagde zou geweigerd hebben zich op die nieuwe kwalificatie te laten berechten;

Overwegende diensgevolge dat de eerste rechter met recht en reden de kwalificatie heeft gewijzigd en dat het blijkt uit het zittingsblad en uit het vonnis dat hij aan Seghers kennis heeft gegeven van de heromschreven telastelegging en hem uitgenodigd heeft zich erop te verdedigen;

Overwegende dat beklagde vergeefs aanvoert dat met de verdenking C andere feiten behelst worden, wanneer enkel, de feiten onderworpen aan het oordeel

van de eerste rechter onder hun wettelijk karakter toegewezen werden; dat overigens alle critiek dienaangaande uitgesloten is door Seghers, zoals vermeld in het vonnis, vrijwillig op de nieuwe kwalificatie is verschenen;

Overwegende verder dat indien weliswaar vaststaat dat bij het bezoek te Baasrode gedaan de 25 augustus 1953 door inspecteur Brusselle, de firma Seghers een grote hoeveelheid rogge bezat welke moederkoren bevatte (nadien uitgewezen 0,593 %), het niet ten genoeg van rechte is bewezen dat Seghers die rogge zou te koop aangeboden hebben, gehouden om te verkopen, verkocht of geleverd voor de verkoop vooraleer — zoals hij het beweert — het te hebben gemengd met zeer grote hoeveelheid rogge vrij van moederkoren, derwijze dat het moederkoren op zulke wijze verdund werd dat het gehalte alsdan beneden 0,25 % gevallen was;

Overwegende anderzijds dat de verdenking C bewezen is en overigens volmondig door beklagde bekend; dat evenwel deze feiten betoogd zijnde ingevolge artikel 14 R. B. dd. 10 juni 1948, en artikel 4 K.B. dd. 30 november 1939, door een politiestraf en inachtnemende dat meer dan één vol jaar verlopen is sedert het plegen van de feiten, de openbare verordering vervallen is door verjaring;

Overwegende dat beklagde vergeefs aanvoert dat het R. B. van 10 juni 1948 en het K. B. dd. 18 november 1953 onwettelijk zouden zijn, daar het K.B. n° 89 van 30 november 1939, grondslag van deze besluiten, buiten het kader van de volmachtwet van 1 mei 1939 zou genomen geweest; dat inderdaad het K.B. van 30 november 1939 door de wet van 16 juni 1947 bekrachtigd werd in alle zijne bepalingen en vanaf de datum dat het K.B. in werking was getreden met het gevolg dat de besluiten van 10 juni 1948 en van 18 november 1953, genomen ter uitvoering van het K.B. n° 89 en nog na de bekrachtiging van voormeld besluit altijd zeker vanaf de dag dat ze opgemaakt en bekend gemaakt werden, kracht van wet bezaten;

Overwegende dat terecht de eerste rechter besliste dat inspecteur Brusselle, agent door de Minister van Landbouw bijzonder aangewezen om te waken en toezicht te houden over de uitvoering van de besluiten houdende reglementering van de handel in veevoeder, gemachtigd was, dit onverminderd de plichten opgelegd aan de officieren van de gerechtelijke politie, ingevolge artikelen 3 en 6 van het K.B. van 30 november 1939, beslag te leggen op de bedoelde partij rogge;

Overwegende dat beklagde die de verantwoordelijke zaakvoerder is van de firma N.V. Seghers Graanhandel, de 25 augustus 1953 door de inspecteur werd ingelicht dat beslag was gelegd op de 101.500 kgr. rogge, opgestapeld in de magazijnen en dat die beslaglegging slechts zou gelicht zijn nadat een volgende staalneming zou uitgewezen hebben dat de rogge vrij was van moederkoren; dat aldus terecht in het proces-verbaal van 25 augustus 1953 melding werd gemaakt van een voorlopige beslaglegging;

Overwegende dat bij schrijven van 29 augustus 1953 de inspecteur Brusselle aan Seghers liet weten dat de ontleding van het staal op de aanwezigheid van 0,593 % moederkoren wees en dat de inbeslagneming gedaan de 25 augustus 1953 behouden was; dat in weerwil van de beslagneming beklagde de rogge verkocht na weliswaar het moederkoren verdund te hebben met mengeling van grote hoeveelheden zuiver rogge; dat met aldus de aangeslagen waren weg te maken en met geen rekening te houden met de be-

slagning, Seghers alle verdere controles ontweek of onmogelijk maakte en aan een eventuele verbeurdverklaring ontsnapte en dientengevolge met bedrieglijk inzicht handelde; dat verder om het feit strafbaar te maken het niet noodzakelijk voorkomt dat de beslagene eigenaar van de inbeslaggenomen voorwerpen zou zijn noch dat de beslagening geen aanleiding kon geven tot verbeurdverklaring daar artikel 507 van het Strafwetboek beteugelt het niet-eerbiedigen van de inbeslagening gedaan door een overheid die van de wet de bevoegdheid had ontvangen tot inbeslagening over te gaan of te gelasten, ook als dit beslag achteraf nietig zou verklaard worden (Verbr., 16 juni 1947, Pas. 277);

Overwegende dientengevolge dat de eerste rechter tegen beklaagde de verdenking B heeft weerhouden en ten voordele van beklaagde verzachtende omstandigheden heeft ingeroepen; dat evenwel de door hem uitgesproken boete niet in evenredigheid is met de zwaarte van het feit en dient verzwaaard, zoals hierna zal worden bepaald;

Om deze redenen,

Gelet op artikelen 24 der wet van 15 juni 1935; 211 van het Wetboek van Strafvordering, 140 der wet van 18 juni 1869, gewijzigd door artikel 2 der wet van 1 september 1891; 22, 23 en 26 der wet van 17 april 1878; en de wetbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, ter uitzondering van artikel 12 A, f; B.R. 10 juni 1948, gewijzigd door K.B. van 18 november 1953; artikel 5, par. 1-b K.B. dd. 30 november 1939, hier niet meer van toepassing; gelet ook op artikel 191 van het Wetboek van Strafvordering, alle wetbepalingen welke door de heer voorzitter op deze terechtzitting aangeduid zijn geworden,

Het Hof,

rechtdoende op tegenspraak, alle verdere conclusiën als ongegrond van de hand wijzend,

Ontvangt de ingestelde beroepen en er over beslissend,

Doet het bestreden vonnis te niet in zijn beschikkingen met betrekking tot het feit A heromschreven, zijnde het feit C en opnieuw dienaangaande wijzende, verklaart de publieke vordering uit dien hoofde vervallen door verjaring;

Bevestigt het bestreden vonnis daar waar het beklaagde vrijsprak voor het feit A zoals omschreven in de dagvaarding, hem veroordeelde tot de gerechtskosten, het inbeslaggenomen staal rogge verbeurd verklaarde en daar waar het Seghers schuldig verklaarde aan het feit B;

Verder statuerende met eenparige stemmen, zegt dat de straf thans aan Seghers Maurice opgelegd tot beteugeling van het feit B alleen, gebracht wordt op 400 frank geldboete, vermeerderd met 190 deciem, en alzo gebracht op 8.000 frank, en zegt dat, bij gebreke aan betaling dier geldboete binnen de tijd door de wet bepaald, zij zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van twee maanden;

Verwijst beklaagde in de kosten van beroep.

NOOT: Bij arrest van het Hof van Verbreking dd. 28 november 1955 is bovenstaand arrest gedeeltelijk verbroken, doch enkel voor zover het uitspraak doet over de verbeurdverklaring.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5e Kamer. — 12 maart 1954.

(Alleenrechtsprekend rechter: M. De Preter.

Advocaten: Mrs J. De Schrijver en Van Lidth de Jeude.

Belastingen. — Art. 72 lid 2 van de wet van 24 december 1948. — **Bewijslast omtrent de vraag of een onroerend goed is verkregen door wederbelegging van eigen penningen van de vrouw.**

Wanneer tegen de vermelding in van een notariële akte, dat een onroerend goed is verkregen door wederbelegging van eigen penningen van de vrouw, de fiscus beweert dat dit goed geen eigen goed is van de vrouw, berust de bewijslast daaromtrent op de fiscus, niet op de vrouw (artikel 72, lid 2, wet van 24 december 1948).

De wederbelegging mag ook tevoren geschieden, omdat de wederbelegger de optima-gelegenheid mag grijpen en ze niet moet laten voorbijgaan; de fiscus behoort eventueel haar praktische onmogelijkheid te bewijzen.

Volkaerts t/ Belgische Staat en Ontvanger der Belastingen te Schaarbeek.

Aangezien eerste aanlegster als begiftigde sinds 10 juli 1953 en tweede aanlegster als schenkster van een onroerend goed, gelegen te Antwerpen, Vlaamse Kaai 20, 21, 22, 23, de handlichting vorderen van een wettelijke grondpandelijke inschrijving op persoonlijk initiatief van tweede verweerster op 17 juli 1953 genomen ten voordele van eerste verweerster bij toepassing van artikel 72, alinea 2, van de samengevoegde belastingwetten, en bovendien van beiden een schadevergoeding eisen van:

a) 10.000 frank per maand tot op de dag der doorhaling, en

b) van 5.000 frank hoofdens tergende inschrijving; Overwegende dat inderdaad tweede verweerster namens eerste verweerder een hypothecaire inschrijving nam op hoger aangeduide eigendom ter verzekering van een belastingvordering van 3.875.841 frank in hoofdsom, door zekere August Volkaerts verschuldigd aan eerste verweerder, welke belastingplichtige de echtgenoot is van de schenkster dezer goederen, te weten tweede aanlegster;

Overwegende dat tweede verweerder hiertoe overging omdat luidens artikel 72, alinea 2, der wet van 24 december 1948 de onroerende goederen van de echtgenote van de schatplichtige ook onderworpen zijn aan de wettelijke inschrijving van de Schatkist, tenzij zij deze zou hebben bezeten voor het huwelijk, of zij ze zou bekomen hebben tengevolge van erfopvolging, schenkingen gedaan door andere personen dan de schatplichtige, of wederbelegging;

Overwegende dat de praktische toepassing van die wetbepaling elke inschrijving mogelijk maakt, doch dat na kennisneming ervan door de echtgenote of belanghebbende deze laatste het bewijs zal moeten leveren dat de aldus bezwaarde goederen tot die categorie behoren, welke aan het toepassingsveld van bewust artikel 72 onttrokken wordt;

Overwegende dat beide verweerders of in feite tweede verweerder als aangestelde van eerste vanaf 24 september 1953 tot op 15 november 1953 allen tijd hadden om zich te vergewissen van de ernst en de

goede grond der aanspraken van beide aanlegsters; dat zij door hun weigerende houding om de gevraagde handlichting te verlenen een nadeel hebben berokkend aan eerste aanlegster, welke niet vrijelijk heeft kunnen beschikken over het haar geschonken goed, terwijl tweede aanlegster in het raam der hierboven gegeven oplossing zich niet geschaad kan noemen in haar voor de inschrijving uitgeoefend beschikkingsrecht;

Overwegende nochtans dat het in hoofde van eerste aanlegster ten onpas beknevelde beschikkingsrecht haar persoonlijk geen schade blijkt berokkend te hebben, buiten mischien het ereloon van een notaris, welke zij met zekere handelingen gelast had, maar waarvan zij specifiek niet gewaagt, zodat in dit opzicht ook geen aanleiding bestaat om een juist berekende vergoeding aan deze aanlegster toe te kennen;

Overwegende dat er ook geen schadevergoeding kan toegekend worden hoofdens tergende inschrijving, wijl, zoals hierboven aangetoond, de inschrijving principieel niet tergend kan zijn, en enkel haar behoud aanleiding kan geven tot schadevergoeding, wat ter zake zoëven onderzocht werd en in negatieve zin opgelost;

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Alle andere en strijdige besluiten verwerpende,

Gehoord in openbare zitting van 20 februari 1954 het eensluidend advies van de heer Goemaere, substituit-procureur des Konings, gegeven in de Nederlandse taal;

Rechtdoende op tegenspraak;

Verklaart de eis ontvankelijk en ten dele gegrond;

Veroordeelt beide verweerders onvoorwaardelijk algehele handlichting te verlenen, binnen de drie dagen van de betekening van het vonnis, der inschrijving genomen op het eerste hypotheekkantoor te Antwerpen, de 17e juli 1953 in deel 1102, onder n° 61 op de onroerende goederen, gelegen te Antwerpen, Vlaamse Kaai 20, 20/1, 21, 22, 22/1, 23 en 23/1, bestaande uit vier huizen, winkelhuizen, magazijnen en werkhuizen, gronden en bijhorigheden, één blok uitmakende, gekadastréerd Sectie L n°s 3665K, 3655/g/2, 3655/m, 3655/o, 3655/p, 3655/q en 3655/r;

Zegt voor recht dat bij gebreke voor verweerders zulks te doen binnen de drie dagen van de betekening van huidig vonnis, dit vonnis als handlichting en dat de bewaarder der hypotheeken te Antwerpen, 1e Kantoor, gehouden zal zijn over te gaan tot de algehele doorhaling van de inschrijving in zijn registers, op de voorlegging van een grosse van dit vonnis;

Veroordeelt eerste verweerder tot de kosten;

Wijst het meer gevorderde als ongegrond af.

NOOT: Zie in dit nummer het arrest van het Hof te Brussel dd. 25 januari 1956, waarbij het bovenstaand vonnis is bevestigd.

VLAAMSE JURISTEN

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

28 maart 1956.

Voorzitter: M. Meulemans.

Rechters: M.M. Bayet en Helleputte.

Advocaten: Mrs Discart, Legrand en L. Tielemans.

Vonnis. — Omvang van de kracht van gewijsde.

De kracht van gewijsde kan zich slechts tot definitieve vonnissen uitstrekken, d.w.z. tot vonnissen, waarbij over een bepaald punt beslist is, zelfs indien hiermede niet over het gehele geschil is beslist.

De kracht van gewijsde van dergelijke vonnissen raakt slechts het gedeelte, dat het voorwerp van een beslissing heeft uitgemaakt (artikel 1351 B.W.) het punt, waarover beslist is, zelfs indien dit punt incidenteel of bijkomend voorkomt.

De kracht van gewijsde raakt principieel slechts het dispositief van de vonnissen en niet de motieven.

Er bestaat echter aanleiding om wat beslist werd uit te leggen en, om zich daarvan volledig reenschap te kunnen geven, de motieven te ontleiden; de motieven dienen bij het dispositief te worden gevoegd wanneer zij met dit laatste in nauw verband staan. Het dispositief strekt zich in dat geval uit tot al hetgeen beslist is, welke ook de plaats moge wezen, die deze beslissing kan hebben, en welke ook de vorm moge zijn, in dewelke zij is uitgedrukt.

Daels en cs. t/ Belgische Staat (Ministerie van Financiën en Openbare Werken).

Gezien de processtukken en herzien de tussenvonnissen dezer rechtbank op 7 januari 1953 en 14 mei 1954 gewezen, waarbij een deskundige aangesteld werd met opdracht zijn advies uit te drukken over de waarde van de goederen, eigendom van eisers, die het voorwerp hebben uitgemaakt van een onteigeningsmaatregel vanwege verweerder;

Overwegende dat partijen thans over één enkel punt besluiten: dat eisers immers beweren dat de rechtbank bij de vorige hierboven vermelde tussenvonnissen ten onrechte heeft aangenomen dat de vergoeding die hun toekwam moest berekend worden op grond van de waarde die de goederen zouden hebben bereikt indien er geen vroegere onteigeningsplannen waren geweest, nl. de plannen «Pladet» en «De Leen»;

dat zij beweren dat de vergoeding integraal dient berekend op een andere basis dan deze die de rechtbank bij deze vonnissen heeft vastgesteld;

dat zij thans vragen dat alvorens ten gronde uitspraak te doen de rechtbank voorafgaandelijk zou vaststellen dat zij gehouden is noch door de beschikking noch door de motieven van de op 7 januari 1953 en 14 mei 1954 uitgesproken vonnissen;

Overwegende dat om dit punt te beslechten er aanleiding bestaat de juiste aard van de twee tussenvonnissen te bepalen enerzijds en de toepassing van de kracht van het gewijsde op deze vonnissen anderzijds;

Overwegende dat bij het tussenvonnis dd. 7 januari 1953 de rechtbank in haar motieven vaststelt dat het plan «De Leen» slechts een omwerking uitmaakt van het vroegere plan «Pladet» en bevestigt dat de aan eisers toe te kennen vergoeding dient vastgesteld te worden op de waarde die het onteigend goed zou hebben bereikt indien er geen onteigeningsplannen waren geweest;

dat zij zich verder uitspreekt over de noodzakelijkheid een deskundig onderzoek te bevelen om deze waarde te bepalen;

dat zij eindelijk in het dispositief van het vonnis tot de aanstelling van de deskundige overgaat en uitdrukkelijk bepaalt dat de waarde der goederen dient vastgesteld op de dag van de onteigening, d.i. de waarde die het goed zou hebben bereikt indien er geen onteigeningsplannen of geen uitvoering van deze plannen waren geweest »;

Overwegende dat bij het tussenvonnis van 14 mei 1954 de rechtbank in haar motieven vaststelt dat de deskundige ten onrechte, bij het bepalen van de waarde van het goed, rekening gehouden heeft met het voordeel, spruitende voor eisers uit het bestaan van het plan « Pladet »;

dat zij bij het dispositief van dit vonnis dezelfde deskundige opnieuw gelastte de zending uit te voeren die hem op 7 januari 1953 opgedragen werd, d.i. « de waarde te bepalen die het goed zou hebben bereikt indien de plannen « Pladet » en « De Leen » nooit hadden bestaan of nooit waren uitgevoerd geworden »;

Overwegende dat beide vonnissen blijkbaar interlocutoire vonnissen zijn enerzijds, d.i. vonnissen die alvorens recht te doen, een onderzoeksmaatregel bevelen waarvan de beslissing der zaak afhankelijk kan zijn (Braas, Proc. Civ., blz. 450; Van Bouwel, Procesrecht, n°395); dat de rechtbank immers bij deze vonnissen laat vermoeden dat zij ten gronde, volgens het advies van de deskundige, zal beslissen;

Overwegende dat dezelfde vonnissen echter insgelijks definitieve vonnissen zijn anderzijds, d.i. vonnissen die een ter zake rijzende vraag hebben opgelost, nl. het vaststellen van de basis die tot het bepalen van de aan eisers toekomende vergoeding moet strekken.

Overwegende dat de kracht van het gewijsde zich slechts tot definitieve vonnissen kan uitstrekken, d.i. vonnissen waarbij op een bepaald punt beslist werd, zelfs indien hiermede het gans geschil niet werd beslecht (De Page, B. III, n° 946; Laurent, B. XX, n° 23 en volg.);

Overwegende dat de kracht van het gewijsde van dergelijke vonnissen slechts het gedeelte raakt dat het voorwerp van een beslissing heeft uitgemaakt (artikel 1351 B.W.), het punt dat beslecht werd, zelfs indien dat punt incidenteel of bijkomend voorkomt (De Page, op. cit.);

Overwegende dat de kracht van het gewijsde eindelijk principieel slechts het dispositief van de vonnissen raakt en niet de motieven;

dat er echter aanleiding bestaat om wat beslist werd uit te leggen en om zich daarvan volledig rekenschap te kunnen geven, de motieven te ontleden (Mons, 24 oktober 1952, J.T. 1952, 538); dat de motieven bij het dispositief dienen gevoegd wanneer zij met dit laatste in nauw verband staan (De Page, id., n° 247); dat het dispositief zich in dat geval uitstrekt tot al wat beslist werd, welke de plaats ook weze die deze beslissing kan hebben en welke de vorm ook zij in dewelke zij werd uitgedrukt (Verbreking, 5 juli 1937, Pas. 1939, I, 213);

Overwegende dat de tussenvonnissen dd. 7 januari 1953 en 14 mei 1954, waarbij de deskundige aangesteld werd, uitdrukkelijk beslist hebben dat het plan « De Leen » een omwerking uitmaakte van het plan « Pladet » en dat de vergoeding diende vastgesteld zonder inachtneming van de meerwaarde die de goederen ingevolge deze plannen hadden ondergaan;

Overwegende immers dat deze beslissing ter zake aan de rechtbank voorgelegd werd ter gelegenheid van de onderzoeksmaatregel die diende bevelen, nl. het

opstellen van de zending van de deskundige; dat dit punt door de rechtbank beslecht werd nadat het tussen partijen was gedebatteerd geworden (cfr. de besluiten te dier gelegenheid neergelegd); dat het derhalve blijkbaar de kracht van het gewijsde heeft verkregen.

Overwegende dat dit punt beslist zijnde, de rechtbanken insgelijks heeft laten vermoeden dat wanneer zij ten gronde zou uitspreken, zij de aan eisers toekomende vergoeding volgens de gegevens van dat verslag zou bepalen;

dat zij echter, wat dit laatste punt betreft, niet gehouden is daar zij hierdoor slechts op de eindbeslissing, die zij aldus zou vonnissen vooruitgelopen is; dat te dien opzichte en enkel wat dit punt betreft, de door eisers ingeroepen rechtsleer en rechtspraak toepasselijk is (cfr. De Page, B. III, n° 946, blz. 950, noot B; Brussel, 14 december 1951, J.T. 1952, 136; Antwerpen, 21 april 1955, R.W. 1955-1956, 755);

Overwegende dat uit wat voorafgaat blijkt dat de rechtbank gehouden is door de twee hiernavermelde en in haar tussenvonnissen voorkomende beslissingen.

Om deze redenen,

De Rechtbank,

Alle verdere besluiten van de hand wijzende en alvorens verder ten gronde uitspraak te doen:

Verleent akte aan eisers van hun voorbehoud beroep in te slaan tegen de vonnissen van 7 januari 1953 en 14 mei 1954 door deze rechtbank ter zake uitgesproken;

Alvorens recht te doen, stelt vast dat de rechtbank om verder te vonnissen gehouden is door de kracht van het gewijsde van haar tussenvonnissen dd. 7 januari 1953 en 14 mei 1954 ter zake wat betreft: 1) de bevestiging dat het plan « Pladet » lees: « De Leen » (slechts een omwerking uitmaakt van het plan « Pladet »;

2) dat de aan eisers toe te kennen vergoeding op de waarde dient vastgesteld die het onteigend goed zou hebben bereikt indien er geen onteigeningsplannen waren geweest;

Verzendt de zaak naar de algemene rol om gevonnist te worden op verzoek van de meest gerede partij;

Behoudt de kosten voor.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE GENT

5e kamer. — 13 december 1955.

Voorzitter : M. Limpens.

Rechters : M.M. Brunin en Tytgat.

O.M. : Deweer.

Advocaten : Mrs Hubené en Moyaert.

Wegverkeer. — Botsing door de schuld van prioritaire weggebruiker.

Prioritaire weggebruiker, die bij dikke mist nagelaten heeft zijn kruisingslichten aan te steken en met een te grote snelheid reed. Ter hoogte van een aansluiting is hij in botsing gekomen met het voertuig van een secundaire weggebruiker, die juist op de hoofdweg kwam gereden.

Geheel verantwoordelijk is de prioritaire weggebruiker, die door zijn schuld onmogelijk door de secundaire weggebruiker kon worden bemerkt, nl. ten gevolge van zijn te grote snelheid en de afwezigheid van kruisingslichten. De secundaire weggebruiker die zich dientengevolge in de materiële onmogelijkheid bevond om zich van de komst van de

prioritaire weggebruiker te vergewissen, was normaal gerechtigd zich op de hoofdweg te begeven.

O.M., Van Pevenaeyge en S.A. Electricité de l'ouest de la Belgique t/ Ghys L. en M.

Gezien het vonnis uitgesproken op tegenspraak dd. 20 april 1955 door de Politierechtbank van het kanton Nazareth ;

Overwegende dat de Rechtbank de verdachte Ghys Louis uitgenodigd heeft om zich te verdedigen op een nieuwe qualificatie, nl. inbreuk op art. 26,, 1° K.B. 8-4-1954 ;

Overwegende dat de aanrijding gebeurd is op 16 december 1954, rond 15 uur op de steenweg Asper - Gavere op een plaats waar een dikke mist (verklaring der verbalisanten) of een hevige mist (verklaring Wandels) hing ;

Overwegende dat het vaststaat, dat de eerste verdachte (Ghys), die op de baan Asper-Gavere reed, ondanks deze weersgesteldheid met standlichten reed en aan een snelheid door hem zelf geraamd op 40 km/u., snelheid die op zichzelf reeds gevaarlijk was bij dikke mist ;

Overwegende dat de verdachte Van Pevenaeyge, die uit de Leegstraat kwam gereden, ontegensprekelijk op het kruispunt van deze straat met de steenweg, de prioriteit van rechts verschuldigd was aan weggebruikers komende van Asper ;

Overwegende dat, in acht nemende de weersgesteldheid en de snelheid van de verdachte Ghys, het aan te nemen is dat Van Pevenaeyge, toen hij op het kruispunt aankwam, geen voertuig heeft kunnen bemerken komende van rechts, des te meer dat Ghys niet met zijn kruisingslichten reed, wat in de verte een «halo» had kunnen teweegbrengen en zijn tegenwoordigheid aankondigen ;

Overwegende dat Van Pevenaeyge in die omstandigheden gerechtigd was zijn draaimanoeuvre uit te voeren en dat hij reeds een zevental meters van het kruispunt, richting Gavere, verwijderd was, toen hij langs achter rechts aangereden werd door de wagen van Ghys, die daarna nog een afstand van 13,02 m. aflegde alvorens tegen een boom te blijven stoppen ;

Overwegende dat aldus bewezen is dat Ghys, gezien de zichtbaarheid die hij moest hebben in een dikke mist, aan een snelheid gereden heeft, die hem niet toeliet op tijd te stoppen voor een normale hindernis ;

Overwegende dat de nieuwe betichting, door de Rechtbank voorzien, dus bewezen voorkomt ;

Overwegende dat de gedaagde Ghys Maurice burgerlijk verantwoordelijk is voor zijn minderjarige zoon ; Om deze redenen en gelet op ...

De Rechtbank, recht doende op tegenspraak, verklaart de beroepen ontvankelijk, deze van Ghys L. en M. ongegrond, deze van Van Pevenaeyge en de Electr. Maatschappij van West-België gegrond ;

Vernietigt het bestreden vonnis, zowel op strafrechtelijk als op burgerlijk gebied, en dienaangaande opnieuw wijzende :

Veroordeelt de verdachte Ghys Louis tot een geldboete van 20 fr. wegens inbreuk op art. 26/1 K. B. 8-4-1954 ;

Zegt dat Ghys Maurice, als burgerlijk verantwoordelijke partij, solidair gehouden is ;

Ontslaat de verdachte Van Pevenaeyge van het vervolg zonder kosten ;

Stelt de gedaagde Electr. Maatschappij van West-België buiten zaak ;

Gezien de vrijspraak ... verklaart zich onbevoegd om te statueren nopens de eis der burgerlijke partij Maurice Ghys.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

3e Kamer. — 25 januari 1956.

Voorzitter : M. Moris.

Referendaris : M. Dauwe.

Advocaten : Mrs Hernould en Machiels.

Commissionair. — Wanneer recht op commissie ?

Het optreden van de makelaar beperkt zich tot het in betrekking stellen van partijen met elkaar, zonder tussen te komen in de eigenlijk naderhand door de bijeengebracht partijen te sluiten overeenkomst.

De tussenpersoon, die rechtstreeks een overeenkomst aangaat met derden om ze vervolgens aan zijn principaal door te geven is commissie (artikel 12, Titel VII, W.v.K.).

De commissie is slechts tot commissie gerechtigd, wanneer de door hem aangebrachte overeenkomst is uitgevoerd en de regeling daarvan verwezenlijkt.

Ilegems t/ Sogemaco.

Gezien de inleidende dagvaarding dd. 24-6-1955 strekkende tot veroordeling van verweerster om aan eiser hoofdens commissielonen respectievelijk 24.457,50 frank en 20.000 frank onder voorbehoud van vermeerdering of vermindering lopende het geding, te betalen meer de gerechtelijke renten en de kosten des gedings ;

Overwegende dat waar partijen hun verhoudingen aanvankelijk niet nauwkeurig bepaalden, zij in twist geraakten nopens de door eiser als zelfstandige vertegenwoordiger gevorderde commissiën op de door hem ten voordele van verweerster afgesloten verkopen, terwijl verweerster, afgezien van haar tegeneis slaande op een schadeloosstelling wegens een aan eiser verweten oneerlijke concurrentie, slechts commissiën wil uitbetalen op daadwerkelijke uitgevoerde verkopen, die door eiser aangebracht werden ;

Overwegende dat bedoelde twist blijkbaar haar oorsprong vindt in een begripsverwarring nopens de hoedanigheid zelf van eiser die zich in het inleidend exploit « autonoom vertegenwoordiger » betitelt, terwijl hij in de besluiten zich uitteefte als « makelaar » ;

Overwegende dat het optreden van eiser, aan de hand van de overgelegde bestanddelen der zaak, aan de bepaling beantwoordt omschreven door artikel 12, Titel VII, Wetboek van Koophandel, nopens de commissie, daar eiser — in tegenstelling met de makelaar wiens optreden zich beperkt tot de in betrekkingstelling van partijen, zonder in het eigenlijk naderhand door de bijeengebrachte partijen vast te leggen contract tussen te komen (Cass. 31-10-1940, Pas. 1940, I, 274) — het door verweerster rechtstreeks uit te voeren contract persoonlijk met derden, nl. de kopers, afsloot om het vervolgens aan verweerster door te geven ;

Overwegende dat eiser dienvolgens slechts op commissie gerechtigd is wanneer het door hem aangebrachte contract uitgevoerd is en de regeling er van verwezenlijkt is (Antwerpen 28-2-1940, P.A. 1940, 231) ;

Overwegende dat de aan eiser toekomende commissiën derhalve tot de werkelijk uitgevoerde contracten beperkt zijn (Kph. Verviers 23-5-1952, Pas. 1943, III, 26);

Overwegende dat zo verweerster sommige door eiser gevorderde bedragen erkent (Tamignaux : fr. 1361 en Ranwez fr. 7.019) terwijl zij de berekeningsgrond der posten N.V. Page en Tinck betwist, zij nog bij tegeneis een schadeloosstelling wegens voorgehouden winstderving ten laste van eiser vordert op voet van de ogenschijnlijk tegenstrijdige verklaringen van de N.V. Page (zie dezès brieven 9-3-1955, 6 en 11 januari 1956) en Ranwez (dezès brief 13-12-1954);

Overwegende dat de beslechting van de door eiser gestelde vordering thans voorbarig is daar vooreerst dient uitgemaakt of, ja dan neen, N.V. Page de bestelling dd. 6-3-1953 en dhr Ranwez de koop dd. 16 november 1953 bij verweerster integraal afnamen;

Overwegende dat waar dit niet het geval zou zijn, verweerster op winstderving gerechtigd is;

Overwegende dat hiernabepaalde maatregel zich derhalve opdringt;

Om deze redenen,

De rechtbank maakt melding van de toepassing van het artikel 2 van de wet van 15 juni 1935;

Alvorens recht te doen op de eis wegens commissiën, en op de tegeneis, benoemt in hoedanigheid van scheidsrechter-verslaggever dhr Henri Olbrechts, Violierstraat, 11, Antwerpen, met opdracht partijen zo mogelijk te verzoenen en, bij gebrek hierin te gelukken, in een onder eed bij de nederlegging te bevestigen verslag overeenkomstig de wet zijn advies te geven nopens al de boeken, rekeningen, briefwisseling en alle hoegenaamde bescheiden van beide partijen in verband met hun wederzijdse aanspraken in het raam van al de door eiser aan verweerster aangebrachte verkoopcontracten en van de gebeurlijke door eiser lopende dezer voornoemde contracten aan concurrerende firma's doorgegeven bestellingen doch voor zoveel deze bestellingen met de geldende contracten dubbel gebruik zouden uitmaken, en desaan gaande alle inlichtingen bij derden in te winnen;

Gebiedt aan partijen al hun boeken, rekeningen, briefwisseling en andere bescheiden aan de aangestelde scheidsrechter-verslaggever over te maken of open te leggen, en hem te antwoorden op alle vragen;

Behoudt de kosten voor;

Verwijst de zaak in voortzetting naar de algemene rol;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar niettegenstaande beroep en zonder zekerheidsstelling.

Vlaamse Juristen,

abonneert U

op het

Rechtskundig Weekblad

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST NIKLAAS

1e Kamer. — 14 februari 1956.

Voorzitter : M. Dirix.

Rechters : M.M. Blauwaert en Maes.

Referendaris : M. Cloquet.

Advocaten : Mrs. Verheyden en De Gheest.

Daad van koophandel. — Geldlening krachtens art. 2 laatste lid, van de wet van 15 december 1872 wordt vermoed daad van koophandel te zijn.

Een geldlening heeft niet per se een burgerlijk karakter, zoals bv. de borgtocht of zoals het kopen of verhuren van onroerende goederen.

De geldlening is een gewone rechtshandeling, die zoals de verhuring van roerende goederen of de aanbesteding van werken, behoort tot de grote groep rechtsdaden, waarvan artikel 2, laatste lid, van de wet van 15 december 1872 zegt dat zij vermoed worden daden van koophandel te zijn, wanneer zij door een koopman zijn verricht.

Nergens onderwerpt de wet het bestaan van dat wettelijk vermoeden aan de vermelding in de akte, dat de geldlening een commercieel doel beoogt.

De handelaar, die van een ander persoon geld heeft geleend, moet bewijzen dat de door hem aangegane geldlening vreemd was aan de koophandel.

N.V. Brouwerij Mertens t/ Van Impe.

Overwegende dat verweerster ten onrechte de Rechtbank van Koophandel onbevoegd heet «ratione materiae» omdat de vordering de terugbetaling beoogt van een lening, — en dat een lening, volgens verweerster, «per se» een civielrechtelijke daad zou zijn;

Overwegende dat een lening niet «per se» een burgerlijk karakter heeft zoals bv. de borgtocht (zie de auteurs) of zoals het aankopen of verhuren van onroerende goederen (zie de rechtspraak van het Hof van Verbreking);

dat de geldlening in dit opzicht een gewone verrichting is die, zoals de verhuring van roerende goederen of de bestelling van werken, aan de massa rechtsdaden toebehoort, waarvan de wet zegt (art. 2, laatste lid, wet 15 december 1872) dat zij vermoed worden daden van koophandel te zijn wanneer zij door een handelaar gesteld zijn;

Overwegende dat, in strijd met hetgeen verweerster voorhoudt, de wet nergens het bestaan van gezegd wettelijk vermoeden onderwerpt aan de vermelding in de akte dat de lening een commercieel doel beoogt;

dat het wel integendeel aan de handelaar die ontleent, behoort, te bewijzen dat de door hem aangegane geldlening aan de koophandel vreemd zou zijn;

Overwegende dat verweerster dit bewijs niet levert en zelfs niet aanbiedt;

Om deze redenen :

de Rechtbank, makende melding dat artikels 2 en 30 tot 42 van de wet van 15 juni 1935 nageleefd werden, Verklaart zich bevoegd, beveelt aan verweerster ten gronde te besluiten;

Verzendt daartoe de zaak naar de rechtzitting van 28 februari 1956;

Verwijst verweerster in de registratiekosten van onderhavig vonnis.

VREDEGERECHT TE BERINGEN

7 oktober 1955.

Rechter : M. Vranken.

Advocaten : Mrs Alberty en Van Coppenolle.

Eigendom. — Muur van gebouw gedeeltelijk opgericht op andermans grond. — Stilzwijgende toestemming. — Rechtsmisbruik. — Eis tot afbraak niet gegrond.

De eigenaar, die beweert dat een zijmuur van een gebouw zonder zijn toestemming gedeeltelijk op zijn eigendom gebouwd werd, heeft in principe het recht de afbraak ervan te eisen.

Indien echter de toeëigening weinig belangrijk is en de eigenaar, nadat de naburige eigenaar hem de toelating gevraagd heeft, de werken heeft laten beginnen zonder zich daartegen te verzetten en zijn houding slechts gewijzigd heeft toen de muur een hoogte had van 1,70 m., mag daaruit afgeleid worden, dat er ten minste stilzwijgende toestemming geweest is en kan de afbraak, die voor de eiser geen noemenswaardig belang heeft doch aan de verweerder grote schade zou berokkenen, niet gevorderd worden.

Overeenkomstig een zekere rechtspraak en rechtsleer moet, afgezien van iedere stilzwijgende toestemming, een dergelijke eis zelfs wegens rechtsmisbruik afgewezen worden, indien de benadeelde eigenaar maar heeft laten begaan en indien de onbeduidende schending van het eigendomsrecht hoofdzakelijk tegen de verweerder ingeroepen wordt uit plagerij en met het doel hem nadeel te berokkenen.

Cr. t/ B.

Gelet op Ons tussenvonnis van 27 mei jl. en op het proces-verbaal van plaatsbezoek dd. 10 juni eropvolgend;

Overwegende dat na vergeefse pogingen om het tussen partijen hangende geschil in der minne te regelen, de aanlegger Crits eist :

1) dat de verweerder Berteen zou veroordeeld worden om de buitenmuur van de bakkerij, die hij gedeeltelijk op de grond van Crits gebouwd heeft, af te breken;

2) dat aan Berteen verbod zou opgelegd worden zijn erfdiensbaarheid van doorgang over het erf van Crits uit te oefenen door middel van een mechanisch voertuig;

3) dat Berteen zou verplicht worden de schoorsteen van zijn bakkerij op te trekken en andere geschikte maatregelen te treffen op straffe van een schadevergoeding van 25 frank per dag vertraging, ten einde het neervallen van roet en andere stoffen, waardoor zijn eigendom bevuild wordt, te voorkomen.

I. Overwegende wat betreft de betwiste muur dat bij ons bezoek ter plaatse kon vastgesteld worden dat de nieuwe muur van verweerders bakkerij, gelegen te Tessenderlo, Staendriesseb., n° 50, gedeeltelijk gebouwd werd op het aangrenzend perceel, sectie B, nummer 198/L/3 van het kadaster, toebehorend aan Crits;

Dat aldus een smalle strook grond van de eiser, hebbende de vorm van een driehoek, door de verweerder ten nadele van de eiser ingenomen werd; dat, volgens de eiser de muur een lengte heeft van zeven-tien meter en aan de kant van het huis over zijn perceel zou gebouwd zijn op een breedte van 13,5 cm.

en aan het andere uiteinde — westwaarts — op een breedte van slechts 2 cm., terwijl de fundering nog 15 tot 20 cm. breder zou zijn; dat, volgens de vaststellingen door ons gedaan, deze afmetingen ongeveer met de werkelijkheid overeenstemmen, behalve misschien wat betreft de funderingen, die, voor zover het kon nagegaan worden, slechts een uitsprong van tien centimeter vertoonden aan de oppervlakte en enkele centimeter meer in de grond;

Dat de verweerder dit alles niet ontkent, doch toegeeft dat hij inderdaad, ten einde loodrecht op het woonhuis te kunnen bouwen, de muur van de bakkerij, ten minste aan de kant van het huis, half op de grond van de eiser optrok en deze aldus achter in de tuin een strookje grond bijkreeg;

Overwegende dat in algemene regel de eigenaar, wiens eigendom geschonden wordt, het recht heeft om de storing te doen ophouden en de wederrechtelijk opgerichte gebouwen te doen afbreken (vgl. De Page, V, n° 893/D en 1195, 2° d.; Aubry & Rau, II, 204);

Overwegende dat in het voorhanden geval echter de door aanlegger geëiste wegruiming van het op zijn eigendom staande gedeelte van de muur niet kan bevolen worden;

Dat de verweerder inderdaad steeds heeft staande gehouden, met aanbod van bewijs door alle middelen van recht, dat hij van Crits de toelating had om aldus te bouwen, op voorwaarde dat deze eventueel de muur mocht gebruiken om er tegen te bouwen;

Dat Crits, alhoewel hij in de dagvaarding beweert dat de muur niettegenstaande zijn verbod en zonder de minste toelating gezet werd, herhaaldelijk en zelfs ook bij ons plaatsbezoek toegegeven heeft, dat Berteen hem wel degelijk verwittigd en op voorhand om de toelating verzocht had vooraleer met het oprichten van de muur te beginnen;

Dat er wel geen geschrift van de overeenkomst opgesteld werd en wellicht zekere bijkomende punten nog moesten geregeld worden, maar dat Crits daarentegen niet kan loochenen dat hij, toen met de werken begonnen werd, zich noch mondeling, noch schriftelijk daartegen verzet heeft;

Dat hij overigens bekend heeft, dat hij de afbraak niet zou gevraagd hebben indien, tijdens zijn bezoek aan de plaats waar men de muur aan het bouwen was, de hond van Berteen hem niet aangevallen en zijn broek beschadigd had of indien Berteen niet geweigerd had hem de prijs van een nieuwe broek in gabardine-stof te betalen;

Dat ten slotte Crits niet tegengesproken of uitdrukkelijk ontkend heeft dat hij slechts verbod gegeven heeft te bouwen toen de muur een hoogte had van 1,70 m. of 1,80 m., feit dat de verweerder aangeboden heeft te bewijzen, indien het van tegenzijde zou betwist worden;

Dat uit al deze omstandigheden dient besloten dat Crits aanvankelijk akkoord geweest is en dat hij zijn houding slechts gewijzigd heeft nadat het grootste gedeelte van de muur reeds opgetrokken was en de werken zonder groot nadeel voor de verweerder niet meer stil konden gelegd worden;

Dat het dan ook als bewezen mag beschouwd worden dat de eiser, ten minste stilzwijgend, zijn instemming tot het oprichten van de muur, zoals hij zich thans bevindt, gegeven heeft;

Dat hij bijgevolg ook niet meer het recht heeft om, na eerst de oprichting van de muur gedoogd te hebben, thans een afbraak te eisen die voor hem geen enkel noemenswaardig belang heeft, doch integendeel aan de verweerder aanzienlijke schade zou berokkenen (vgl.

Vrederegerecht Bruggel, 16 december 1932, R.W. 1932-1933, 312);

Overwegende dat, volgens zekere rechtspraak en rechtsleer, de afbraak zelfs niet kan gevorderd worden, al is er geen uitdrukkelijke toestemming geweest, indien de naburige eigenaar nalatig geweest is en maar heeft laten begaan of indien zijn eis als een daad van zuivere willekeur of als loutere plagerij voorkomt, wegens enerzijds het weinig nut dat de afbraak zou opleveren en anderzijds het groot nadeel dat de verweerder daardoor zou ondergaan (Rechtbank Namen, 24 december 1935, Pas. 1937, III, 58; Kluyskens, Zakenrecht, blz. 155);

Dat in het voorhanden geval de minieme schending van het eigendomsrecht hoofdzakelijk door de eiser tegen de verweerder schijnt ingeroepen te worden ten gevolge van de tussen hen bestaande vete en als middel om de verweerder kosten aan te doen;

Dat om die reden alleen reeds, afgezien van de door hem verleende toelating, zijn eis wegens rechtsmisbruik zou dienen afgewezen te worden;

Overwegende dat niet dient onderzocht te worden of, wegens de kleine grondinneming die geschied is, de eiser aanspraak zou kunnen maken op vergoeding of rechten doen gelden op de betwiste muur, vermits dit punt niet het voorwerp van het geschil uitmaakt en desaan gaande in de dagvaarding niets geëist wordt.

II. Overwegende, *wat de erfdiensbaa rheid van doorgang betreft*, dat Crits, ingevolge zijn akte van aankoop, dd. 27 maart 1953, ertoe gehouden is op het door hem aangekochte goed op een breedte van drie meter «doorgang en doorvaart te leveren ten voordele van verweeters goed voor alle vervoermiddelen, met uitzondering van de mechanisch aangedreven voertuigen, welke bestemd zijn voor het vervoer van goederen»;

Dat uit ons bezoek ter plaatse blijkt, dat de bestaande erfdiensbaa rheid door de verweerder niet verbreed werd en er geen schade aan eisers perceel werd aangericht;

Overwegende dat in de dagvaarding ten onrechte gevraagd wordt aan de verweerder te verbieden: «over het lijdend erf te rijden met een mechanisch voertuig», vermits, volgens de akte van aankoop, alleen uitgezonderd werd het vervoer van mechanisch aangedreven voertuigen bestemd voor het vervoer van goederen en niet door middel van personenwagens, zoals deze die door de verweerder gebruikt wordt;

Overwegende dat anderzijds het bewijs niet geleverd is dat de verweerder zijn recht op erfdiensbaa rheid zou uitoefenen op een wijze die strijdig is op hetgeen in de akte bedongen werd;

Dat bijgevolg de eis, zoals hij in de dagvaarding geformuleerd is, in elk geval niet gegrond is;

III. (Zonder belang.)

Om deze redenen :

Op tegenspraak en in eerste aanleg beslissend,

Ons tussenvonn is van 27 mei jl. uitwerkend,

Verklaren de eis in zijn geheel ongegrond, wijzen hem af en veroordelen de eiser tot de kosten van het geding.

BIBLIOGRAPHIE

Nederland

- Arbeid*, De, van de gehuwde vrouw buiten haar gezin. Samenstellers : L. H. Cornelissen, F. T. Diemer-Lindeboom, H. M. Dresen-Coenders e.a. Kampen, J. H. Kok; Utrecht, Het Spectrum; 's Gravenhage, W. P. van Stockum & Zoon.
- Asser C.* — Handleiding tot de beoefening van het Nederlands burgerlijk recht. Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink. — 4. Erfrecht. Bew. door E. M. Meijers. 5^e dr. bijgew. door P. W. van der Ploeg.
- Bellefroid J. H. P.* — Inleiding tot de rechtswetenschap in Nederland. 9^e dr. Nijmegen, Dekker & Van de Vegt.
- Ewijk O. W. van, en J. M. Polak.* — De wet tot opheffing van de handelingsonbekwaamheid van de gehuwde vrouw. Wet van 14 juni 1956. — Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.
- Heldsingen W. H. van.* — De staatsregeling van de Nederlandse Antillen van 1955. 's Gravenhage, Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf.
- Kuin P.* — Het progressieve denken over samenleving en bedrijf. — Haarlem, H. D. Tjeenk Willink & Zoon.
- Meijerink G.* — De algemene ouderdomswet. — Alphen aan den Rijn, N. Samsom.
- Pauli sententiarum fragmentum Leidense.* — Leiden, E. J. Brill.
- Poelje G. A. van.* — Snoer zonder einde. — Alphen a/Rijn, N. Samsom.
- Prakke H. J.* — Van perswetenschap tot publiciteit. — Van Gorcum & Comp.
- Schuttevâer H.* — Handboek inzake de wetgeving op de rechten van successie, van overgang en van schenking. Arnhem, S. Gouda, Quint, D. Brouwer en zoon.
- Soest C. van, en A. Meering.* — Leidraad bij de belastingstudie. Arnhem, S. Gouda Quint, De Brouwer en zoon.
- Vermeulen H. W. en H. G. M. Wardenier.* — Teruggaaf van omzetbelasting bij uitvoer. Alphen a/Rijn, N. Samsom.
- Zegel, Kasse*, De advocaat in zakformaat. 's Gravenhage, G. B. van Goor Zonen.

Frankrijk

- Ardant Ph.* — La responsabilité de l'état du fait de la fonction juridictionnelle. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Casel J. et Lecuyer L.* — Le Divorce et la séparation de corps. — Edit. sociales françaises.
- Crémieu L.* — Traité élémentaire de procédure civile et voies d'exécution. — Libr. du Journal des Notaires et des Avocats.
- Dalloz.* — Petit Dictionnaire de droit. — Dalloz.
- Delvaux L.* — La Cour de justice de la communauté européenne du charbon et de l'acier. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Ducos-Adier R.* — Le droit de réquisition. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Durant P. et Vitu A.* — Traité de droit du travail. T. III. — Dalloz.
- Evolution (L') du droit public.* — Sirey.
- Garagnon et Vauzanges.* — Mélanges. Fonction publique. Entreprises. Sirey.
- Kerros A.* — Cours de droit civil et commercial. — Edit. sociales françaises.

- Legaret J.* — Le Statut de Paris. T. I. Le Conseil municipal et le « Maire de Paris ». — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Lepointe G.* — Histoire des Institutions et des faits sociaux. — Montchrestien.
- Ludovicy J.* — La Jurisprudence de la Cour de justice de la C.E.C.A. Pedone.
- Lupi G.* — Les Positions du fonctionnaire. — Dalloz.
- Mazeaud H., L. et J.* — Leçons de droit civil, II. — Montchrestien.
- Menesclou R.* — Le Droit et les conflits du travail. — Edit. sociales françaises.
- Meunier A.* — Formulaire général des tribunaux de paix et de simple police. — Sirey.
- Nuccitelli N.* — Le Fondement juridique des rapports diplomatiques entre le Saint-Siège et les Nations unies. — Pedone.
- Pedamon M.* — La réforme monétaire de 1948 en Allemagne occidentale et le droit des obligations. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Perraud-Charmantier A.* — Manuel pratique des successions. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Perraud-Charmantier A.* — Petit Dictionnaire de droit. — Libr. gén. de droit et de jurisprudence.
- Perrin G.* — Les Privilèges et immunités de représentants des Etats auprès des organisations internationales. — Pedone.
- Plagnol E. P.* — Les Impôts. — E. P. Plagnol.
- Plagnol E. P.* — Les Sociétés. — E. P. Plagnol.
- Rencki G.* — L'Assemblée consultative du Conseil de l'Europe. — Pedone.
- Sibert M.* — L'O.T.A.N. : Origines, mécanisme, nature. — Pedone.
- Sidjanski D.* — L'O.N.U. et la norme « Pax est Servanda ». — Pedone.
- Vanel M.* — Petit manuel de droit. Edit. sociales françaises.
- Vergnaud R.* — Le Droit au brevet d'enseignement commercial 1er degré et aux brevets professionnels commerciaux. — Istra.
- Visscher P. de.* — L'Affaire Nottebohm. — Pedone.
- Vepes J. M.* — Les Nouvelles tendances du droit international de la mer et le droit international américain. — Pedone.
- Zarka Cl.* — Avantage collectif et économie internationale. — Sirey.

Engeland

- Alderfer H. F.* — American Local Government and Administration. — Macmillan.
- Alpe E. N.* — The Law of Stamp Duties. — Jordan.
- Bresler F.* — Within the Law. — Chatto.
- Chessman C.* — Trial by Ordeal. — Longmans.
- Compton H. F. & R. Whiteman.* — Receivership in cases of Mental Illness. — Solicitors' Law.
- Current Legal Problems.* — Stevens & Sons.
- Digest of Land and Property Cases, 1955.* — Estates Gazette.
- Hughes J. S.* — Nine Verdicts on Violence. — Cassell.
- Inns of Court Conservatie & Unionist Soc. British Colonial Judges : Study.* — Sweet & M.
- Powell N. J.* — Personnel Administration in Government. — Prentice-Hall : Bailey Bros.
- Powell Th. R.* — Vagaries and Varieties in Constitutional Interpretation. — Columbia U. P. : Oxf. U. P.
- Slater J. A.* — Mercantile Law. — Pitman.
- Sutton R. & N. P. Shannon.* — Contracts. Butterworth.
- Webb D.* — Crime is My Business. — Hamilton, Staff.
- Williams H., Heathcote E., Roberts & R. Bernstein.* — The Law of Restrictive Trade Practices and Monopolies. — Eyre & S.

- Wilson D. P.* — My Six Convicts. — Hamilton, Staff.
- Wilson W.* — Congressional Government. — Thames & H. : Constable.

BALIELEVEN

HET GOUDEN JUBILEUM VAN Mr. J. VAN WINCKEL

Op zaterdag 17 november werd Mr J. Van Winckel door zijn confraters plechtig gevierd bij gelegenheid van de vijftigste verjaring zijner inschrijving op de Tabel der Advocaten bij de rechtbank te Dendermonde.

In de namiddag werd de jubilaris, omringd van zijn familie, waaronder de heer Eerste-Voorzitter van het Hof van Beroep te Gent, zijn broeder, van de heer Voorzitter en Procureur des Konings van de rechtbank te Dendermonde, van de heren vrederechter en referendaris van St.-Niklaas en van de leden der Balie, plechtig ontvangen door het stadsmagistraat van Lokeren.

Een orkest van de plaatselijke muziek-academie, waarvan de jubilaris de voorzitter en de animator is, luisterde deze ontvangst op en bracht bij deze gelegenheid voor de eerste maal het werk ten gehore dat Mr Van Winckel zelf voor deze feestzitting had gecomponeerd.

Nadat de stafhouder het stadsmagistraat voor de plechtige ontvangst had bedankt en aan de jubilaris namens de Balie een geschilderd zelfportret had aangeboden, werd de feestrede uitgesproken door Prof. Mr B. H. D. Hermesdorf, van de Universiteit van Nijmegen, een beproefde vriend van de jubilaris, die met veel schalksheid het thema behandelde « Reinaert als pleiter in eigen zaak ». (Deze fijnzinnige ontleding van ons middeleeuws epos verschijnt in tegenwoordig nummer van het Rechtskundig Weekblad.)

's Avonds waren alle gasten feestelijk verenigd rond een dis, waarop de economische restrictiepolitiek van de regering klaarblijkelijk niet van toepassing was.

Beproefde vrienden van de jubilaris, zoals stafhouder Mr P. M. Orban en Mr Van Son, een ander confrater van boven onze noordergrens, schilderden Mr Van Winckel af in de vele schakeringen waarin zijn persoonlijkheid zich had geopenbaard. Jongere confraters voegden hun stemmen bij de eerste.

Het werd een spetterend vuurwerk van spiritualiteit en gezelligheid, dat niet het minst door de jubilaris werd gesmaakt en dat veel heeft bijgedragen tot bevordering van de aangename verhoudingen tussen de leden van de Dendermondse Balie. M. D.

VLAAMS PLEITGENOOTSCHAP BIJ DE BALIE VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

Het geval Grootaert

Hieronderstaande motie werd gestemd op de jongste algemene vergadering van het Vlaams Pleitgenootschap.

* * *

Het Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie van het Hof van Beroep te Brussel, stelt met verbazing vast dat er nog steeds geen beslissing is getroffen in het geval van de heer Grootaert, rechter te Elisabethstad.

— Het doet dringend beroep op de heer minister van Koloniën, opdat bij de tegen de heer Grootaert gevorderde maatregelen onmiddellijk en volledig van de hand zou wijzen.

— Het is van oordeel dat een gebeurlijke inwilliging van deze maatregel een belangrijke vernedering zou

zijn van de Vlamingen in Congo, aan wie men het recht op Vlaamse rechtsbedeling hierdoor zou weigeren, en dat het tevens een kaakslag zou zijn aan de Vlamingen in het moederland.

— Het trekt de aandacht van alle bevoegde instanties op de absolute noodzakelijkheid dringend voor gans Congo een gezond taalstatuut op te bouwen en in werking te brengen.

* * *

Plechtige openingszitting

De plechtige openingszitting van het Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie van het Hof van Beroep te Brussel zal plaats hebben op zaterdag 8 december a.s., om 15 uur, in de plechtige zittingzaal van het Hof van Cassatie, ten Gerechtshove.

Mr Leo Lindemans zal de openingsrede uitspreken. Hij heeft het volgende onderwerp gekozen: « Staat onze landbouwwetgeving op punt ? »

VLAAMSE CONFERENTIE BIJ DE BALIE TE ANTWERPEN

Op maandag 3 december e.k. zal de Vlaamse Conferentie een bezoek brengen aan de fabrieken van de N.V. General Motors Continental.

De bijeenkomst werd bepaald in de toonzalen, Noorderlaan, om 13 u.

Rond 14 u. wordt ons een « self serving lunch » aangeboden.

Het einde van deze kleine uitstap wordt voorzien rond 16 u. 30.

U bent allen hartelijk welkom.

UITEENZETTING BETREFFENDE DE WERKING VAN DE VOORZORGSKAS VOOR ADVOCATEN EN DE TOEPASSING VAN DE WET OP HET PENSIOEN DER ZELFSTANDIGE ARBEIDERS

Onderstaande omzendbrief werd door de Voorzorgskas voor Advocaten gezonden aan al de leden der Belgische Balie.

* * *

De wet van 30 juni 1956 op het pensioen der zelfstandige arbeiders legt alle leden van de Balie de verplichting op zich een pensioenfonds te vormen onder de voorwaarden die zij bepaalt.

Het koninklijk besluit van 26 september 1956 houdende uitvoering van deze wet, laat de erkenning van de Voorzorgskas voor Advocaten toe met het oog op de pensioenvorming ten voordele van haar leden.

Terwijl de verplichting voor de leden van de Balie zich aan te sluiten bij de Voorzorgskas werd opgelegd door de tuchtoverheden om dwingende redenen van solidariteit en sociale eisen die van dag tot dag noodzakelijker worden, wordt thans de keuze aan de Balie verplichtend gemaakt door de kracht van de wet.

Er bestaat geen onzekerheid aangaande deze keuze ingevolge de voordelen welke de Voorzorgskas aan haar leden verschaft.

Indedaad, mits een forfaitaire bijdrage die lager is dan degene voorzien door de wet van 30 juni 1956, is de Voorzorgskas in staat aan haar leden gecombineerde voordelen te verlenen die voortspruiten uit de bovengenoemde wet en het conventioneel systeem in zwang gebracht door de Kas.

Men weet dat deze laatste aan de leden welke de leeftijd van 70 jaar bereikt hebben (en 65 jaar voor degenen geboren na 1 januari 1900) een jaarlijkse rente toekent die thans is vastgesteld op 24.000 frank, dan wanneer de wet van 30 juni 1956 aan de leden welke 65 jaar oud slechts een jaarlijkse rente verleent

gelijk aan zoveel maal 400 frank als de verzekerde jaarlijkse bijdragen zal betaald hebben.

In een wettelijk systeem zal een advocaat die thans 60 jaar oud is aldus op 65 jaar een rente ontvangen van 5×400 frank, hetzij 2.000 frank per jaar (hetzij een rente lager dan het bedrag van zijn wettelijke bijdrage); in het conventioneel systeem zal de Voorzorgskas op 70 jaar een rente van 24.000 frank per jaar uitbetalen, zonder bijkomende bijdrage.

Bovendien weet men dat van het eerste jaar af van haar activiteit de Voorzorgskas effectief een jaarlijkse rente van 24.000 frank heeft betaald aan haar leden die de leeftijd van 70 jaar bereikt hebben.

Door het systeem van kapitalisatie zullen de jonge advocaten die bij de Balie zijn ingeschreven sinds de aanvang van de werking der Kas, aanzienlijk hogere renten ontvangen.

Aan de andere kant verleent de Voorzorgskas hulp aan de weduwen, aan de advocaten die de leeftijd van 70 jaar niet bereikt hebben en aan degenen die in hun gezondheid of in hun lichamelijke toestand getroffen worden. Voor de eerste drie kwartalen van dit jaar belopen deze tussenkomsten 163.000 frank en zij zullen de 250.000 frank overschrijden op het einde van het jaar.

De Voorzorgskas is aldus in staat aan de leden van de Balie voordelen te verschaffen betreffende hoger dan deze van gelijk welke openbare of private kas. Zij bevindt zich inderdaad in een speciale en enige toestand, nl. door volgende omstandigheden:

1) van bij de aanvang van haar activiteit heeft zij een moderne wijze van werking aangenomen, door middel van mechanografische machines die aanzienlijke besparingen mogelijk maken terwijl toch de controle bijzonder vergemakkelijkt wordt;

2) haar beheer is kosteloos;

3) zij hoeft geen lasten te voorzien bij het opmaken van de bijdragen voor haar productie (commissielonen van de agenten) noch dividenden uit te keren;

4) haar algemene kosten zijn bijgevolg beperkt tot een uiterst laag percentage;

5) als gedeeltelijke compensatie voor de prestaties van de Balie in de kosteloze verdediging van de bevoegden geniet zij de belangrijke opbrengst van de pleidooirechten die op dit ogenblik meer dan 6.000.000 frank bedragen.

In verband hiermede dient men te onderstrepen dat alle pensioensystemen der andere georganiseerde beroepen, gebaseerd zijn op een dubbele bijdrage; die van de werkgever en die van de bediende. Het pensioensysteem voor de zelfstandige arbeiders is het enige dat alleen de bijdrage van de betrokkene zelf geniet; om deze reden is het pensioensysteem der zelfstandige arbeiders uiterst duur voor deze laatsten.

Aan dit bezwaar ontsnapt alleen het pensioensysteem van de advocaten, vermits hun voorzorgskas, zoals boven gezegd werd, de pleidooirechten geniet.

Men dient de aandacht van de leden van de Balie te vestigen op het klaarblijkelijk voordeel van de vorming van het pensioenfonds door bemiddeling van de Voorzorgskas, in vergelijking met de vorming van dit fonds door een levensverzekering of een hypotheaire aanwending.

De hypotheaire aanwending belast niet alleen het gebouw gedurende het leven van de onderworpenen, maar eveneens gedurende het leven van de overlevende echtgenote. Deze aanwending is vol gevaren, want aan de ene kant ontvangt de rechthebbende geen enkele rente vermits deze vervangen wordt door de inkomsten van het gebouw. Maar deze inkomsten kunnen verdwijnen en het genot van de wet kan ver-

loren gaan indien door een hypotheek in tweede rang de rechthebbende de inkomsten van het gebouw geheel of gedeeltelijk moet besteden aan de betaling van de hypotheecaire intresten.

Wat de vorming van het pensioenfonds door middel van de levensverzekering betreft, erkent de wet alleen de polissen aangegaan vóór 1 januari 1956. Aan de andere kant zal het kapitaal omgezet met het oog op de vorming van een lijfrente, overeenkomstig de wettelijke bepalingen, geblokkeerd worden tot bij het overlijden van de overlevende echtgenote, t.t.z. dat dit kapitaal niet meer het voorwerp zal kunnen uitmaken van een lening toe te staan door de verzekeringsmaatschappij aan de verzekerde; het kapitaal zal niet meer in pand kunnen gegeven worden noch teruggekocht, noch aangewend om een hypotheecaire lening te waarborgen.

Deze twee formules lijken aldus veel ongunstiger voor de onderworpenen dan die van de wettelijke verzekering welke de Voorzorgskas voor advocaten de leden van de Balie kan verschaffen.

De Voorzorgskas werkt op beproefde technische en actuariële basis en heeft een uiterst voorzichtig beheer. Tijdens zijn vergadering van 14 april 1956 heeft de raad van beheer besloten een beroep te doen op een speciale actuaire, universiteitsprofessor, om de juistheid van de rekeningen en meer bijzonder van de actuariële basis van de werking der kas te controleren.

De Voorzorgskas neemt reeds van nu af alle nodige technische schikkingen om de toepassing van de wet van 30 juni 1956 voor haar leden te verzekeren.

Alle leden van de balies hebben er bijgevolg klaarblijkelijk een aanzienlijk belang bij de voordelen te genieten welke de Voorzorgskas voor Advocaten in staat is hun te verschaffen, zowel in de toepassing van de wet op het pensioen der zelfstandigen als in haar conventioneel regime, met uitsluiting van ieder ander organisme.

Tenslotte is de Voorzorgskas bij machte om onmiddellijk de toestand van haar leden in overeenstemming te brengen met de eisen van de wet op het pensioen der zelfstandige arbeiders. Dank zij haar systeem van mechanografische fiches, beschikt zij reeds nu over alle daarvoor nodige inlichtingen.

Er wordt dus geen enkele formaliteit opgelegd aan de advocaten die bij de Voorzorgskas zijn aangesloten om in orde te zijn met de wet.

Bovendien verzoeken wij de leden van de Balie zich eventueel te wenden tot de administratieve zetel van de Kas (Stoofstraat 12, Brussel, tel. 11.80.80) voor alle inlichtingen betreffende de vorming van hun pensioen. Haar technische diensten zijn in staat hen nauwkeurig te documenteren.

De Raad van Beheer.

OVERZICHT DER BELGISCHE WETGEVING

(1 oktober - 31 oktober 1956)

I. Staats- en Administratief Recht

1. *Onderwijs*. — Bij K.B. van 12 september 1956 (S. 1 en 2 oktober 1956, 6.582) worden nieuwe scholen of afdelingen in bestaande rijkstechnische inrichtingen opgericht.

2. *Nationale Maatschappij voor de huisvesting*. — Bij K.B. van 26 september 1956 (S. 1 en 2 oktober 1956, 6.587) worden de statuten van de Nationale Maatschappij voor de huisvesting gewijzigd.

3. *Ministerie van Volksgezondheid*. — Het K.B. van 20 augustus 1956 (S. 3 oktober 1956, 6.613) wijziget het K.B. van 24 november 1953, houdende vaststelling van het organiek kader van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Ministerie van Volksgezondheid en van het gezin.

4. *Oorlogsschade*. — Het K.B. van 25 september 1956 (S. 4 oktober 1956, 6.636) stelt, inzake oorlogsschade aan boten, de integrale vergoedingscoëfficiënt, toepasselijk op geheel het Rijk voor de periode van 1 juli tot 30 september 1956, vast op 5,25.

5. *Ministerie van Landbouw*. — Het K.B. van 17 september 1956 (S. 5 oktober 1956, 6.654) wijziget het K.B. van 19 februari 1954 houdende vaststelling van het organiek kader van het Ministerie van Landbouw.

6. *Rijkswacht*. — Het K.B. van 1 oktober 1956 (S. 5 oktober 1956, 6.657) wijziget het Regentsbesluit van 25 juni 1949 betreffende de organisatie van de Rijkswacht.

7. *Landsverdediging*. — Het M.B. van 28 september 1956 (S. 5 oktober 1956, 6.659) wijziget het M.B. van 15 februari 1952 houdende het reglement voor de militairen met onbepaald verlof.

8. *Internationale Overeenkomst*. — Bij de wet van 4 juli 1956 (S. 6 oktober 1956, 6.674) wordt het algemeen verdrag goedgekeurd tussen het Koninkrijk België en de Republiek San Marino, ten einde de toepassing van de Belgische Wetgeving inzake Sociale Zekerheid en de Sanmarinaanse wetgeving inzake Sociale Zekerheid en Kinderbijslag op de onderdanen van beide landen te ordenen. Dit verdrag werd ondertekend te Brussel op 22 april 1955.

9. *Internationale overeenkomst*. — In het Staatsblad van 6 oktober 1956, 6.684, verscheen de tekst van de overeenkomst tussen België en Oostenrijk inzake onderlinge uitwisseling van stagiaires, gesloten door wisseling van brieven, gedagtekend te Brussel op 20 januari 1956.

10. *Internationale overeenkomst*. — In het Staatsblad van 6 oktober 1956, 6.688, verscheen de tekst van het protocol tussen België en Frankrijk betreffende de ouderdomsrente der zelfstandige arbeiders in het kader van de Belgische wetgeving, ondertekend te Parijs op 18 juli 1956.

11. *Landbouw*. — Het M.B. van 1 oktober 1956 (S. 7 oktober 1956, 6.709) stelt het bedrag vast der premieën toegekend aan de instellingen die uit Belgische melk zekere melkderivaten voortbrengen.

12. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 2 oktober 29 april 1954 betreffende de werving van officieren 1956 (S. 7 oktober 1956, 6.711) wijziget het K.B. van van het actief kader langs het kader.

13. *Verkeerswezen*. — Het M.B. van 13 september 1956 (S. 7 oktober 1956, 6.717) wijziget het M.B. van 8 mei 1951 op de tarieven en gebruiksvoorwaarden van het telefoonverkeer in binnenlandse dienst.

14. *Ministerie van Openbaar Onderwijs*. — Het K.B. van 9 september (S. 8 en 9 oktober 1956, 6.738) wijziget het organiek kader van het personeel der buiteninrichtingen afhankelijk van het bestuur van Schone Kunsten en Letteren van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

15. *Middenstand*. — *Solidariteits- en waarborgfonds*. — Bij K.B. van 30 juli 1956 (S. 10 oktober 1956, 6.754) wordt bij het Ministerie van Middenstand het solidariteits- en waarborgfonds ingericht.

16. *Middenstand*. — *Solidariteits- en waarborgfonds*. — Bij K.B. van 12 september 1956 (S. 10 oktober 1956, 6.756) wordt een voorlopig organiek kader van het solidariteits- en waarborgfonds opgericht.

17. *Vreemde arbeidskrachten*. — Bij K.B. van 13 september 1956 (S. 11 oktober 1956, 6.778) wordt bij het Ministerie van Arbeid en Sociale Voorzorg een driepartijdige commissie voor vreemde arbeidskrachten opgericht.

18. *Scheepvaartwegen*. — Het K.B. van 12 september 1956 (S. 11 oktober 1956, 6.784) wijziget het Regentsbesluit van 21 februari 1946 houdende oprichting van een exploitatiedienst der scheepvaartwegen.

19. *Dienst voor regeling der binnenvaart*. — Het M.B. van 29 september 1956, (S. 13 oktober 1956, 6.839) wijziget het M.B. van 29 september 1953 betreffende de vrachtprijzen toe te passen op ieder door bemiddeling van de dienst voor regeling der binnenvaart afgesloten bevrachtingscontract.

20. *Openbare Werken*. — Het K.B. van 9 september 1956 (S. 13 oktober 1956, 6.840) stelt een verkeers-technische dienst in alsmede een dienst voor de studie en de controle van de onderbouw der wegen.

21. *Ministerie van Financiën*. — Het K.B. van 9 oktober 1956 (S. 15 en 16 oktober 1956, 6.901) stelt, wat de buitendiensten van de administratie der directe belastingen betreft, de verschillende regelen vast inzake mutaties van betrekkingen en benoemingen tot een hogere graad.

22. *Internationale overeenkomst*. — De wet van 4 juli 1956 (S. 17 oktober 1956, 6.983) keurt de te Brussel op 5 november 1955 ondertekende overeenkomst tussen België, het Groot-Hertogdom Luxemburg en Nederland, betreffende de instelling van een raadgevende interparlementaire raad goed.

23. *Economische Zaken*. — Bij K.B. van 19 september 1956 (S. 17 oktober 1956, 6.943) wordt bij het Ministerie van Economische zaken een commissie, belast met het opmaken van de nationale boekhouding, ingesteld.

24. *Landbouw*. — Het K.B. van 12 september 1956 (S. 18 oktober 1956, 6.963) wijziget het K.B. van 2 juli 1955 houdende reglementering van de toelagen aan de rundveeweekverenigingen.

25. *Landbouw*. — Bij K.B. van 5 oktober 1956 (S. 21 oktober 1956, 7.050) wordt het K.B. van 18 augustus 1956 houdende bijzondere tijdelijke maatregelen tot bestrijding van het mond- en klauwzeer opgeheven.

26. *Economische Zaken*. — Het K.B. van 19 oktober 1956 (S. 21 oktober 1956, 7.057) reglementeert de maximum verkoopprijzen aan de verbruiker van het rund- en varkensvlees.

27. *Ministerie van Volksgezondheid*. — Het K.B. van 9 september 1956, (S. 21 oktober 1956, 7.061) stelt het kader vast van het personeel van het Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport.

28. *Volksgezondheid*. — Het K.B. van 12 september 1956 (S. 21 oktober 1956, 7.062) schrijft maatregelen voor betreffende de lozing der afvalwaters van de staalfabrieken, getroffen in uitvoering van de wet van 11 maart 1950 op de bescherming van de wateren tegen verontreiniging. f

29. *Rijkspersoneel*. — Het K.B. van 19 oktober 1956 (S. 22 en 23 oktober 1956, 7.082) stelt buitengewone bevorderingsmaatregelen in ten voordele van sommige personeelsleden die hun studiën hebben moeten onderbreken wegens de oorlog.

30. *Wereldtentoonstelling van 1958*. — Het K.B. van 22 oktober 1956 (S. 24 oktober 1956, 7.110) stelt een nationale commissie in tot ordening van de culturele en toeristische werkzaamheden van het land ter

gelegenheid van de algemene wereldtentoonstelling in 1958.

31. *Ministerie van Openbaar Onderwijs*. — Het K.B. van 10 oktober 1956 (S. 25 oktober 1956, 7.135) wijziget het organiek kader van het personeel van het hoofdbestuur van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

32. *Ministerie van Volksgezondheid*. — Het K.B. van 20 augustus 1956 (S. 26 oktober 1956, 7.158) wijziget het K.B. van 24 november 1953, houdende vaststelling van het organiek besluit van het administratief personeel en van het meesters-, vak- en dienstpersoneel van het Ministerie van Volksgezondheid en van het gezin.

33. *Ministerie van Middenstand*. — Bij K.B. van 27 oktober 1956 (S. 27 oktober 1956, 7.174) wordt de nationale commissie der kunstambachten en -industrieën van het Ministerie van economische zaken naar het Ministerie van middenstand overgebracht.

34. *Oorlogsschade*. — Het K.B. van 17 oktober 1956 (S. 27 oktober 1956, 7.185) wijziget het Regentsbesluit van 29 juni 1948, houdende inrichting van de zelfstandige kas voor oorlogsschade.

35. *Ministerie van arbeid en sociale voorzorg*. — Het K.B. van 5 oktober 1956 (S. 28 oktober 1956, 7.207) stelt het organiek kader vast van het personeel der Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid.

36. *Onderwijs*. — Het K.B. van 30 juni 1956 (S. 29 en 30 oktober 1956, 7.238) wijziget artikel 2 van het Regentsbesluit van 1 juli 1946 betreffende de inrichting van de inspectie van het technisch onderwijs.

37. *Ministerie van Onderwijs*. — Het M.B. van 29 juni 1956 (S. 31 oktober 1956, 7.277) stelt het omstandig programma vast van het mondeling gedeelte van de voorbereidende proef bepaald in art. 26 van het reglement der homologatiecommissie.

38. *Landsverdediging*. — Het K.B. van 22 oktober 1956 (S. 31 oktober 1956, 7.281) organiseert het taal-examen voor de benoeming tot de graad van reservemajoor, reservekorvetkapitein of reservekapitein-technicus.

II. Arbeidsrecht en Maatschappelijk Dienstbetoon

39. *Arbeid in de drukkerijnijverheid*. — Het K.B. van 25 september 1956 (S. 3 oktober 1956, 6.611) stelt voor de arbeiders in de drukkerijnijverheid en de graphische kunsten te werk gesteld, de voorwaarden vast onder dewelke het gebrek aan werk wegens economische oorzaken de uitvoering van de arbeidersovereenkomst schorst.

40. *Ziekte en Invaliditeitsverzekering*. — Het M.B. van 3 oktober 1956 (S. 7 oktober 1956, 6.708) stelt de maatregelen vast tot toepassing van het organiek K.B. van 22 september 1955 van de ziekte en invaliditeitsverzekering, wat betreft de tarieven van de artsenhonoraria.

41. *Pensioenen voor zelfstandigen*. — Het K.B. van 30 juli 1956 (S. 10 oktober 1956, 6.757) stelt de organisatie vast van de Hoge Raad der pensioenen voor zelfstandigen.

42. *Beroepsziekten*. — Het K.B. van 9 september 1956 (S. 15 en 16 oktober 1956, 6.883) stelt de lijst vast der beroepsziekten met opgave voor elke dezer van de bedrijven of vakken waarin ze tot schadeloosstelling aanleiding geven, alsmede de categorieën van gerechtigde arbeiders.

43. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Het M.B. van 18 oktober (S. 22 en 23 oktober 1956, 7.084) bepaalt de uitvoeringsmaatregelen van het organiek K.B. op de ziekte- en invaliditeitsverzekering wat betreft de bewijzen van door de openbare machten te werk gestelde werklozen.

44. *Arbeidsbescherming*. — Het M.B. van 5 oktober 1956 (S. 25 oktober 1956, 7.132) wijzigt het M.B. van 3 januari 1948 betreffende de toepassing van hoofdstuk II van titel V van het algemeen reglement voor de arbeidsbescherming en stelt organen in voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werklieden in de handels- en nijverheidsondernemingen alsmede in de openbare diensten en inrichtingen van openbaar nut.

45. *Ziekte- en invaliditeitsverzekering*. — Bij M.B. van 19 oktober 1956 (S. 27 oktober 1956, 7.175) wordt het M.B. van 3 oktober 1956, houdende de vereiste maatregelen tot toepassing van het organiek K.B. van 22 september 1955 op de ziekte- en invaliditeitsverzekering, wat betreft de tarieven van de artsenhonoraria, aangevuld.

III. Fiscaal Recht

46. *Met het zegel gelijkgestelde taxes*. — De K.B.ten van 23 oktober 1956 (S. 24 oktober 1956, 7.106 en 7.107) wijzigen het wetboek en de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

47. *Met het zegel gelijkgestelde taxes*. — Het K.B. van 23 oktober 1956 (S. 29 en 30 oktober 1956, 7.252) wijzigt de algemene verordening op de met het zegel gelijkgestelde taxes.

H. Boonen.

MEDEDELINGEN

BELGISCH-LUXEMBURGSE UNIE VOOR STRAFRECHT

Op 25 november ll. heeft er ten Gerechtshove te Brussel een algemene vergadering plaats gehad van de Belgisch-Luxemburgse Unie voor Strafrecht onder het voorzitterschap van de heer stafhouder Collignon.

De heer Charles, Procureur des Konings te Brussel, heeft zijn pre-advies toegelicht over « De tegenwoordige grenzen van de gerechtelijke individualisering der straf en der veiligheidsmaatregelen ».

Tijdens deze zitting hadden merkwaardige en wetenschappelijke tussenkomsten plaats van de heer rechter Versele, de heer Dupréel, directeur-generaal van de penitentiaire gestichten en van het Sociaal Verweer bij het Ministerie van Justitie; door de heer Cornil, secretaris-generaal van het ministerie van Justitie, en door de heer rechter Kleinerman. Andere tussenkomsten werden aangekondigd.

De debatten zullen voortgaan op een nieuwe vergadering, die zal gehouden worden in het lokaal der eerste kamer van het Hof van Beroep, op 8 december aanstaande, om 15 uur.

TIJDSCHRIFTEN

Rechtkundig Tijdschrift voor België : n^{rs} 5-6 1956.

J. Steyaert, De codificatie van de sociale wetgeving in België. — Yves Van der Mensbrugghe, De niet-zelfbesturende gebieden in het handvest der Verenigde Naties. — R. Van Lennep, De bevoegdheid der gerechtelijke rechtscollèges.

Nederlands Juristenblad : afl. 41 - 24 november 1956.

Prof. Mr. R. D. Kollewijn, De zaak Schmidt. — Mr. P. H. M. Hoogenbergh, Teruggave van vijandelijk vermogen. — Mr. J. J. Van Schaik, Beslag etc. van pensioen in verband met artikel 32 van de Pensioen- en Spaarfondsenwet. — Mr. S. L. F. den Hartogh, Opzet en schuld in verband met de bepaling van de strafmaat. — Mr. Y. H. M. Nijgh, Zijn onze straffen van verkeers-overtredingen wel deugdelijk ?

Weekblad vor Privaatrecht, Notaris-amt en Registratie : n° 4468 - 24 november 1956.

Dr. A. R. de Bruijn, Ons gemoderniseerde huwelijksvermogensrecht. — Y. D. C. van Duyn, Fiscale Notities. — Prof. Mr. R. D. Kollewijn, Overzicht der Nederlandse rechtspraak, Internationaal Privaatrecht (III).

Journal des Tribunaux : n° 4127 - 25 novembre 1956.

Marcel La Haye et Jos Vankerckhove, Le louage de choses. — Rechtspraak.

Revue de droit intellectuel. L'ingénieur-conseil : n^{rs} 8-9 août-septembre 1956.

M. A. Flamme, La diffusion des découvertes nucléaires et la sûreté de l'Etat. — L. Remouchamps, La propriété industrielle dans le domaine de l'énergie nucléaire.

Jurisprudence du Port-d'Anvers : vol. 9-10 - 1956.

Maurice le Lannou, L'évolution des transports maritimes et l'économie mondiale. — Rechtspraak.

Recueil Dalloz de Doctrine de Jurisprudence et de législation : 39e cahier - 24 novembre 1956.

Philippe Malaurie, La situation juridique complexe du fermier copropriétaire du bien loué. — Fernand Derrida, Le délit d'endossement de mauvaise foi d'un chèque sans provision. — Mme H. Sinay, L'habilitation judiciaire de la femme d'un alinéé interné non interdit à administrer la communauté pendant l'instance en divorce.

Juris Classeur Périodique. La semaine juridique. n° 47 - 21 novembre 1956.

Max Le Roy, Le « calcul au point » et l'abattement du quart en matière d'évaluation du préjudice corporel.

Abonneert U op het Rechtskundig "Weekblad"